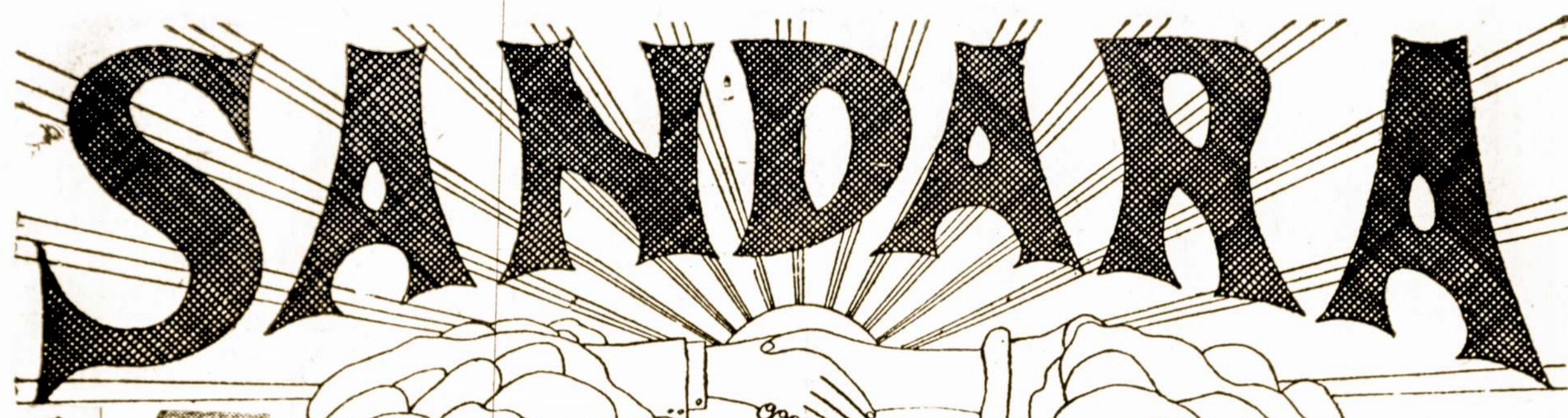

SANDARA	
DALBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS	
Prenumerata metams:	
Amerikoje	\$2.50
Kanadoje ir Lietuvoje	\$3.00
Pusei metų:	
Amerikoje	\$1.25
Kanadoje ir Lietuvoje	\$1.50
Skelbimų kainas klauskite laišku.	
"SANDARA"	
372 E St., South Boston, Mass.	

Telephone So. Boston 2408.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA	
LITHUANIAN WEEKLY	
Published by Lithuanian National League of America.	
Consisting of 35 Branches, Located in all largest cities of the U. S. A. Represents over 50,000 Lithuanians in New England, and about 700,000 in the United States	
"SANDARA"	
372 E St., South Boston, Mass.	

KAINA 5 CENTAL

No. 39

So. Boston, Mass. Rugsėjo-Sept. 30 d., 1926 m.

Metas XIII

Lenkija Rengias Pult Lietuvą

Lietuva stovi sargyboje.

KARO PAVOJUS GRĖSIA RYTINEI EUROPAI.

KAUNAS. — Žydų telegramų agentura praneša, kad Lietuvos vyriausybė išsiuntinėjo savo atstovybėms užsieniuose pranešimus, kuriuose įrodoma karo pavojus tarp Lietuvos ir Lenkijos. Taipgi Lietuvos vyriausybė instruktuoja savo pasiuntinius, kad jie įteiktų užsienių valstybėms memorandumus, kuriuose įrodytų apie Lenkijos pasirošimą karan ir kad tokis karas gręstų pavojumi visai Rytinei Europai.

Kiti pranešimai iš Lietuvos sako, kad Lietuvos pusėje, palei demarkacijos liniją lakiojo lenkų orlaivis, kuris matomai darė žvalgybas apie Lietuvos parubežius. Lietuva, kiek tenka patėmyti, budriai seka kiekvieną lenkų žygį, kad išnejučių netaptų užpulta.

SIKORSKIO ORLAIVIS SUDEGĖ.

DU LAKUNAI ŽUVO.

NEW YORKAS. — Keletas metų atgal buvusi Rusijos caro orlaivių statybos mechaikai suorganizavo kompaniją pavadinta Sikorsky-Aerial Engineering Co. ir pasiryžo pabudavoti tokį orlaivį, su kuriom per Atlantiką be sustojimo perlėktų į Paryžių. Tokį milžinišką orlaivį jie užbaigė šiais metais ir pasiryžo savo tikslą atsiekti.

Atvažiavus iš Francijos garsiam lakunui Fonck, rugsėjo 20 d. jie pasirėngė kelionėn. Orlaiviu sėdo Fonck, Clavier, Curtin ir Islamov, rusas mechanikas. Orlaivį išlydėti susirinko tuskantinė žmonių minia. Kada orlaivis pasijudino ir pakilęs apie keturias pėdas aukštesnį palėkė apie porą minučių ir griuvo į grabę pradėdamas degti. Fonckui ir Curtinui pavyko laimingai iššokti ir išsigelbėti, gi Clavier ir Islamov degančiame orlaivyje sudegė. Dabar minėta kompanija rengiasi statydinti kitą orlaivį ir butinai atsiekti savo tikslą.

Kunigas su gospadina pakliuvo bėdon.

DETROIT, Mich. — Šv. Leono katalikų bažnyčios klebonas Joseph F. Haasey, su savo gospadina Miss Ada Curnew pakliuvo į teismo rankas. Jiedu yra kaltinami už siųstus grumuojančius laiškus vyskupui Gallaghero, kuriuose reikalavo iš vyskupo \$30,000 ir grąsino nužudymu, jei jis reikalavimo neišpildys. Vyskupas laiškus įdavė paštui ir kunigas su gospadina tapo suareštuoti.

Tarptautinis mokslo kongresas.

Lietuva irgi dalyvauja.

lyvauja sekančios valstybės: Anglija, Austrija, Lietuva, Vokietija, Pietų Amerika, Jungtinės Valstijos, Francija, Italija, Olandija, Švedija, Norvegija, Graikija ir Kiuba. Tos visos valstybės atsiuntė savo atstovus. Vėliaus kongresas busias tęsiamas Genevoj.

ROMA. — Rugsėjo 23 d. Romoje prasidėjo tarptautinis mokslo kongresas, kuriame da-

Susidurė traukiniai.

BETHLEHEM, Pa. — Devyni žmonės tapo ant vietos u-mušti, o 35 sunkiai sužeisti kada ant Lehigh Valley geležinkelio Scranton traukinys susidurė su kitu traukiniu. Susidurimas buvo tokis smarkus, kad keletas vagonų su keliauninkais nuo bėgių tapo nuverstti.

Daug vargo su vyskupo kaliošais.

Rugpjūčio 31 d. Slavikus aplankė vyskupas Karosas. Kazin iš kokios priežasties p. vyskupas išvykdamas užmiršo klebonijoje kaliošus. Pakely vyskupas atsiminė ir lydėjęs jį vietos klebonas D. grįždamas (pėščias) paprašė kelis žmones, kad atvežtų kaliošus, bet jiems atsisakius tai padaryti apsiėmė nuvad. v-ko pad. Abraitis. Jis pasikinkęs arklį, įsodino savo žmoną ir važiavo su kaliošais paskui vyskupą net 9 kilometrus. Tenka spėti, kad p. Abraitis jau senai trokšta "atpuskų," bet visgi bus susilaukęs.

Kaminskis peršovė savo pačią.

FALL RIVER. — J. Kaminskis pamatė, kad jo pati Amilė su kitu vyru Manuel Santos eina į kambarį ant viršutinių lubų, tai nieko nelaukdamas išsitraukė revolverį ir paleido keliatą šuvių į juos ir abudu sužeidė. Tuoj pats nuėjo į policijos stotį ir apie tai pranešė policijai, kad jis negalėjo kitaip pasielgti, matydamas savo pačią su negeistiniu "svečiu" einant į kambarį.

Užgriuvo 42 angliakasius

IRONWOOD, Mich. — Pabst angliakasykloje, 800 pėdų gilumoje užgriuvo 42 angliakasius. Susirinko didžiausia žmonių minia, kad laiku spėjus nelaiminguosius išgelbėti. Triejų angliakasių negyvi kunai išimti. Mano, kad visi kiti, nors jau trečia diena kaip užgriuti, bet dar randasi gyvi ir laukia pagelbos.

Darbas arba kalėjimas

MIAMI, Fla. — Audros sugriautojo Miami miesto policija išleido žmonėms aštrų įsakymą, kad kiekvienas žmogus galintis dirbti tuoj privalo imtis už darbo miesto atstatyme, arba to nepaklauses turi eiti kalėjiman. Mat nors miestas veikia visiškai sugriautas, bet valdžia nori jį greitai atstatyti, kad tukstančiai gyventojų, kurie liko be pastogės vėl galėtų turėti gyvenimui vietas. Visuose Amerikos apielinkėse sparčiai organizuojama pagelbos fondai, kurie teikia gausios pagelbos.

Anglijos darbininkai prieš Lenkiją.

LONDONAS. — Anglijos darbininkai, kurie daug yra rėmę Lenkiją jos laivės atgavime, pastaru laiku griežtai prieš ją nusistatė. Anglijos laikraščiai praneša, kad

Anglijos darbininkus Lenkija sukėlė prieš savę todėl, kad jis vis kėsina pulti Lietuvą.

Artisčių koncertai daro didžiausį įspūdį.

Lietuvos Operos Artisčių koncertai buvo Stoughtone ir Cambridge, Mass. Abejose vietose susirinko skaitlingai publikos. Artistės buna sutinkamos gausiais aplošdimentais ir padainavus nenuleidžiamos nuo scenos, kada publika pradeda tiesiog ovacijas kelti. Kurio tik paklausį kiekvienas pasako, kad savo gyvenime dar pirmą sykį girdėjęs tokias dainininkes dainuojant. Kiekvienas pasako, kad į tokį koncertą einant negalima gailėtis nei penkinę užsimokėti. Bet reikėtų, kad dar skaitlingesnė publika lankytusi. Tiesiog turėtų būti svetainės užsikimšusios lietuviais, kad kiekvienas išgirstų lietuviškus talentus. Kiekvienas pasigerėtų jų dainavimu. Kada išgirsite jusų kolonijoj rengiamą K. Jozevskaitės ir L. Sipavičiūtės koncertą, eikite į jį, o busite patenkinti.

Kinijos pasarga pasaulio valstybėms.

GENEVA. — Kylančių nesuipratimų Kinijos su kai kuriomis valstijoms reikale, Kinijos pasiuntinys Tautų Lygoje Chu Chao-Hsin pareiškė, kad Kinija neturinti tikslo nei su kuom pradėti karą, bet sykiu ji busianti sargyboje ir nei vienai valstijai neleisenti maišytis į jų reikalus. — Kokių išrovavimų pradėjo maišytis Anglija ir Amerika — sako Kinijos atstovas. Jeigu tos valstybės turi tikslo pradėti karą su Kinija, tai lai pradeda, nes mes karo nebijome ir nežiurint kokia jo eiga būtų, Kinija liks laimėtoja. Sulyg Kinijos atstovo pareiškimo išėina, kad bent kurios valstybės įsimašiusios į Kinijos reikalus, gali pagimdyti karą geltonosios rasės su baltąja.

ROMA. Italija susirupinusi ir akyvai seka kaimynių valstybių judėjimą, kad del kurių fašistų netaktų ji nebutų netikėtai užpulta.

KOMUNISTŲ INTERNACIONALAS PAVOJUJE.

ŠAUKIA KONFERENCIJĄ JĮ GELBĖTI.

BERLYNAS. — Maskvos komunistų internacionalo ekzekutyvis komitetas greitoje ateityje šaukia nepaprastą konferenciją gelbėjimui visiškai suirusį komunistų judėjimą Vokietijoje, Čechoslovakijoje, Francijoj ir Italijoje. Konferencijoje busią svarbiausiu klausimu apkalbėti, kad sulaikyti tose šalyse komunistų vedamą agitaciją prieš vergavimą Maskvos diktatoriams.

Konferenciją vesiąs žinomas komunistų veikėjas Neimanas, kuris yra griežtai nusistatęs prieš Zinovjevą. Tai bus rimtas žingsnis Zinovjevo prašalinimui. Abelnai atrodo, kad komunistams tamsi ateitis. Žlunga jie užsienių valstybėse ir piaunasi savo tarpe Rusijoje. Tokie apsiereikimai nepranašauja jiems jokios ateities.

Jack Demsey sumuštas.

TUNNEY LAIMĖJO ČAMPIONATĄ

PHILADELPHIA, Pa., rugsėjo 23 d. Sesqui Centennial Stadiume įvyko didelės kumštynės tarp pasaulinio čempiono Jack Demsey ir buvusio jureivio Gene Tunney. Publikos susirinko 130,000, kurie sumokėjo už įžangos bilietus apie dū milijonus dolerių. Tai didžiausia publika ir įėjios, kokios kada pasaulyje yra buvę sporto parengime.

Kumščiavimas už pasaulinį čampionatą buvo iš 10 raundų. Kiekviename raunde su nepaprastu smarkumu ir vikrumu pasirodė Gene Tunney, kuris buvusį pasaulinį čampioną Demsi, kuris tą garbę turėjo per septynerius metus, smarkiai daužė. Uždaužė Demsiui akis bei visą veidą, kuris vos galėjo nenugriuvęs sulaukti kumščiavimosi pabaigos. Pagalios kumštynės užsibaigė su dideliu Tunney laimėjimu pasaulio čampiono vardu.

Demsey už kumščiavimosi gavo atlyginimo \$800,000, o Tunney \$200,000.

Demsey verkė kaip kudikis.

Buvęs visame pasaulyje garsus kumštinkas Demsey, kuris tą garbę turėdamas milijonus dolerių yra gavęs, pralaimėjęs muštynes ir sugrįžęs viešbutin garbės praradęs verkė kaip mažas kudikis. Jis sako, kad jo pralaimėjimui daug prisidėjo gautas telegramas, kuris pranešė, kad banditai per langą jo namuose nušovė jo moterį. Nors jis tai telegramai netikėjo ir suprato, kad tai yra blogos valios žmonių darbas, vienok jis pavėikė į jo nervus ir jį susilpnino.

Nors Demsey pralaimėjamą tuomi pamatuoja, bet yra ir kitos priežastys, kurios jį privedė prie to. Pavyzdin: keleri metai atgal, jis kumščiaivos su Luis Firpo, kuris jį buvo ištrenkęs laukan per virves. Tokis gautas smugis irgi jam sveikatos nepadidino, bet pamazino. Prieg tam kumščiaivos ir su kitais garsiais kumštinkais, kur nors liko laimėtoju, bet visgi buvo ir apdaužytas. Gi Tunney yra jaunesnis ir diktesnis vyras, kuris turėdamas tinkamą išsilavinimą ir paėmė viršų.

Kumštynėse Tunney daugiausiai pataikė Demsiui į veidą ir galvą. Jis jam sugadino ir nosį, kurios sutaisymui Demsis yra užmokėjęs \$10,000.

Laiškų cenzura Rusijoje Fordo darbininkų algos.

Iš Rusijos ateina žinios, kad SSSR. pašto komisaras išleido įsakymą, įsteigiantį aštrią cenzurą laiškam, kaip siunčiamiems į Rusiją arba iš Rusijos. Kiekvienas laiškas esąs peržiurimas. Delei sutaupymo laiko laiškus atidarinti, įsakytą siuntinėti neuždarytuose konvertuose. Apdraustus laiškus tik komisarams matant užlipdytus galima siuntinėti.

DETROIT, Mich. — Henry Fordas operuoja sekančias industrialias šakas.

Kas mėnuo išdirba daugybę automobilių; operuoja 600 mylių geležinkelį; operuoja daugybę laivų ant ežerų ir Atlantiko vandenyno, operuoja anglių kasyklas W. Virginijos ir Kentucky valstijose; operuoja plieno kasyklas Mich. valstijoje; operuoja stiklo išdirbystę, dratų išdirbystę, benzolo išdirbystę, betrių išdirbystę ir kitos industrijos šakos. Užlaiko \$10,000,000 vertės liginę su 647 lovomis, kurioje dirba 790 darbininkų, kurių tarpe geriausi specialistai daktarai ir slaugės. Leidžia savo savaitinį laikraštį, kuris turi 600,000 skaitytojų. Užlaiko del savo darbininkų drabužių krautuves, kuriuose per metus įeigū buna šeši milijonai dolerių.

Meksika atmetė kunigų peticiją.

MEXICO CITY. — Meksikos katalikų kunigai įteikė atstovų butui peticiją, kurioje reikalavo pakeitimo arba panaikinimo konstitucijos punktus, paliečiančius bažnyčią. Atstovų butas 171 balsu prieš 1 peticiją atmetė. Atstovų butas atmesdamas peticiją pamatuoja siuntiami konstitucijos punktus, kuriame sakoma, kad tie asmenys, kurie viešai pareiškia konstitucijai priešingumą, negali būti piliečiai ir kaipo su tokiais nėra reikalo skaitytis.

Pas jį dirba 217,000 darbininkų, iš kurių pareitais metais jis gryno pelno turėjo \$100,000,000.

Darbo laikas — penkios dienos savaitėje, o mokestis už 6 dienas.

A. L. T. Sandaros Reikalai

NAUJI NARIAL

Prie 64 kp. Binghamton. N. Y. — Juozas Norbontas. Prie 9 kp. Cambridge, Mass. Pranas Marcinkevičius.

ĮVAIRŲ PRANEŠIMAI

ALTS. 1927 m. Kalendoriaus reikaluose.

Mūsų kalendorius 1927 m. jau spaudoj. Norime išleisti kuogreičiau, kad prieš Kalėdas visi nariai ir skaitytojai gautų. Bus tai žymus, pilnas straipsnių, eilių, įvairių informacijų leidinys. Kuopų valdyboms išsiuntinėjome tam tikrus lakštus rinkti skelbimus. Labai prašytume kuopų išrinktų organizatorių kuogreičiausia pasidaruoti ir skelbimus siųsti į Sandaros Centro Raštinę. Taipgi jau nekartą prašėme kuopų valdybų užsakyti Kalendoriaus didesnį skaičių egzempliorių ir kiek galima iškalno užsimokėti prenumeratą. Taigi kuogreičiau siųskite Kalendoriaus užsakymus į Centro Raštinę. Sykiu prašytume ir mūsų rašytojų įpagaminti Kalendoriui raštų. Jei pasitarkintų, kad Kalendoriuje nesuįsivartotų, tai tie raštai bus sunaudoti "Sandaroje". Rašytojams už geresnius raštus bus atsilyginta dovanomis, tam tikru skaičium kalendorių.

Visi pasiskubinkite darban Kalendoriaus 1927 metų leidime!

Sandaros Administracijos Atskaitos.

Sandaros administracijos atskaitos taipgi gaminamos ir kuopomos netrukus bus išsiuntinėtos. Centro Raštinės darbininkų skaičius nuo 1 d. Rugsėjo padidintas ir gerb. Sidabras pasistengs jau nuo šio laiko tvarkingai prižiūrėti visus reikalus ir pildyti visus Seimų nutarimus biznio reikaluose. Sandaros C. Sekretorius, kada liko ir redaktorium ir sykiu spaustuvės prižiūrėtoju nesuspėjo atlikti visų darbų. Dabar jau visas sutvarkyta ir visi darbai eis tvarkoje. Bet kada Centras susitvarkė ir padidino skaičių darbininkų, tai ir kuopos turi daugiau domės kreipti į Sandaros darbus. Pirmia, visos kuopos, biznierių-pramonininkai duokit tik Sandarai visus spaudos darbus (plakatus, įvairius lakštus, skelbimus), taipgi draugiškai ir klubai duokit Sandarai spausdinti konstitucijas, mokesčių lakštus, įvairių vakarų ir pramogų rengimo garsinimus. Antra, kuopų organizatoriai ir veikėjai rinkite "Sandarai" prenumeratą, laikraščius skelbimus, pardavinėkite "Sandaros" išleistas knygas ir visas kitas knygas esančias Sandaros knygyne. Dabar, kada bus padidinta "Sandara", tai "Sandaroje" eis sąrašas knygų esančių mūsų knygyne. Užėjo jau rudens metas, artinasi ir žiema. Šiuose sezonuose žmogus kuodaugiausiai skaito mūsų literatūrą, taigi gelbėdama Sandarą imkite tik iš Sandaros visą literatūrą ir tą literatūrą platininkite visuose parengimuose, vakaruose, o svarbiausia, išrinkę organizatorius ir knygininkus, vaikėšikite po lietuvių grįčas ir pardavinėkite literatūrą. Nauda bus milžiniška, kaip mūsų apšvietoje, taip ir finansuose: liks pelno ir organizatoriams-knygininkams ir sykiu pačiai Sandarai. Be kuopų, organizatorių ir visų mūsų veiklių pagalbos po senovės bus silpna, bet kada vieji sukursite rudens ir žiemos metu dirbti,

taip Sandara pakils ir išsivystys į nepergalimą milžiną. Visos atskaitos su C. V. raportais, pridūtais seimui, tuoj bus atsaudintos knygelėje ir kuopoms išsiuntinėtos.

Bendradarbių-Rašytojų Fondas

Iki šiol Sandara budama dar skoloje (spaustuvės įsigijimui) negalėjo apmokėti savo bendradarbiams ir rašytojams, nors tiems, kurie yra bėdnesni ir neturtingi ir dažnai "Sandarą" šelpia savo raštais, o ypač reikia dažnai apmokėti tiems rašytojams, kurie mokinas, eina į aukštesnius mokslus, o išėiti mokslus, kad paskui mūsų gyvenimui, mūsų pirmynžangai pagelbėjus, reikalinga nors iš raštų gauti nors mažą duoną kashį palaikymui gyvybės — pereitasis mūsų Seimas paveldėjo "Sandaros" redaktoriui įsteigtą prie "Sandaros" Rašytojų Fondą, kad galima but apmokėti už geresnius raštus honoraras. Taigi šiuomi mes prašome visų kuopų ir ir veikėjų pasidaruoti ir parinkti aukų "Rašytojų Fondui" ypač mes prašome mūsų visų biznierių ir turtingesnių lietuvių atjausti mūsų neturtingus rašytojus ir suteikti jiems pagalbą — paaukoti vieną kitą dolerį jų sušelpimui. Kuopos, pavieniai, visi veikėjai, pramonininkai ir draugijos, klubai siųskite aukų "Sandaros" neturtingiems rašytojams Sandaros adresu, pažymėdami "Sandaros" Rašytojų Fondui. Kuo daugiau mes galėsime sušelpiti "Sandaros" rašytojus, tuo daugiau bus geresnis mūsų organas įvairiais raštais.

CONN. SANDARIEČIAI DARBUOJASI.

Rugsėjo 12 d. Sandaros 11 kuopa Waterbury, Conn., surengė pikniką, į kurį nepatinėjo pakviesti ir aplinkinės kuopos, kad sykiu suvažiuavus ir draugiškai besikalbant bendrai apkalbėjus ir organizacijos reikalus.

Suvažiavę Sandariečiai atlaikė pasitarimą ir visi išsireiškė savas mintis. Waterburio Sandariečiai pareiškė, kad jie turi paėmę svetainę del šokių. 32 kuopa turi paėmusi svetainę del fėrų. 57 kuopa pareiškė, kad jie turi paėmę svetainę del šokių. Kitų kuopų atstovai nepribuvo, tai nežinia ką jie mano veikti.

Mano manymu, 2-ras Apskrištis tųj privalo suaukkti savo susivažiavimą ir aptarti begančius reikalus. Mes Antro Apskričio kuopos, iki busino Sandaros Seimo butinai turim sukelti kapitalo organizacijos reikalams nemažiau \$2,000. Reikia pasakyti, kad šis Apskričio niekadus nebuvo paskutinis ir šiais metais nebus. Pradėsimė darbą, dirbsime ir padarysimė, mat su Conn. Sandariečiais jokių baikų nėra. Laikas pradėti veikti tuoj, kol dar sniego nėra ir patogus viejūn pas kitus atsilankymas.

Tad gerbiami Sandariečiai, stokime į darbą ir šiais metais padirbėkime ne kam kitam, kaip tik savo organizacijai. Vieni kitų parengimus paremkime, vieni kitiems darbe pagelbėkime ir darbas bus pasekmingas ir našus. Kada per šiuos metus padirbėsime organizaciją pastatysime ant tvirtų pamatų, tada galėsime pasilsėti. Visi rengkimės į busintį Apskričio susivažiavimą, gaminkime geriausius įnešimus ir pateikime puikiausius sumanymus. Visi kaip vienas nepamirškime savo obalsio, kad ge-

riausia dirbti Sandaroje.

Naugatukietis.

BRISTOL, MASS.

Sandaros 74 kuopos susirinkimas įvyks nedėlioje, spalio 3 d. 3 val. po pietų, svetainėje, 108 N. Main st. Visi draugai

malonėsite susirinkti nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Taipgi nepamirškime naujų draugų prirašyti prie Sandaros. Turiu pastebėti, kad šiame susirinkime bus apkalbama daug žingeidžių klausimų.

J. Zubrickas.

MUSŲ MENAS.

Rašo A. B. Strimaitis

Praeitame "Sandaros" numeryje teko kalbėti apie vieną iš artiesių, kuri pildys programą "Sandaros" rengiamuose koncertuose; gavom patirti kiek

gero padarė Lietuviams meno srityje. Dabar pažiūrėkim kuomi atsizymėjo kaip darbininkė šelpimo darbe mūsų nelaimingų brolių.

LIUDA SIPAVIČIUTĖ-FEDOTOVIENĖ (Kaipo Veikėja Šelpimo Darbe)

Nuo pradžios karės, iki 1919 m., penkių metų perėšai perėšai per Europą, pilnai įsigalėjus bolševikų diktaturai, Sipavičiūtės vyras buvo suareštuotas ir įkištas kalėjiman be jokio prasikaltimo; visas turtas konfiskuotas; nekiliojamoji nuosavybė, pus-antro šimto tukstančio rublių vertės atimta; banke gatavų pinigų pusė milijono žuvo; iš namų geležinėms spintos išplėsta deimantų, briliantų, aukso ir sidabro penkiasdešimt tukstančių rublių vertės; išmesta iš namų ką suspėjo su savim pasiimti iš drapanų ir brangiesnių daiktų tai visas kas jai liko.

Jos vyras buvo mechanikas inžinierius, baigęs inžinerijos mokyklą, turėjo augštą vietą tarnyboje; jo visas prasikaltimas buvo tas, kad jis paėjo iš turtingos šeimos ir gyveno aristokratiškai; bolševikam rūpėjo kaip atgauti iš nelaisvės savo "komradus" paimtus svetimų šalių nelaisvėn už vedimą bolševikiškos propogandos ir šnipinėjimus; tai kur tik buvo kokis svetimsalis Rusijoje, tai bolševikai surado kokį nors prisikabinimą ir kišo kalėjimuose; laikė juos taip sakant rezerve, kad turėtų ką mainams pasiulyti už savo bolševikus sukūštus kitų šalių kalėjimuose.

Tuomi pačiu tikslu ir Sipavičiūtės vyras, kaip Lietuvos pilietis, be jokio kito prasikaltimo buvo pasodintas kalėjiman ir per trejus metus išlaikytas buvo atmainytas ant bolševikų komisaro, atskirtas nuo žmonos ir kudikio, 1922 m. išsiųstas Lietuvoje, bet jau sveikata buvo taip suardyta kad pagyvenęs iki 13 d. spalio, 1923 m., pasimirė.

Kuomet taika įvyko; karės tremtiniai ir pabėgėliai svetimų šalių pradėjo buti gražinami į tas šalis iš kurių gilion Rusijon laike karo buvo pakliuvę, tokių tremtinių ir pabėgėlių peržiūrėjimui Centras buvo

liojimą, nieko neveikdamas Lietuvius gelbėjimui.

Liuda Sipavičiūtė, sužinojusi kad leidimas yra įteiktas Dr. Kairukščiu, prašė kad jai paveltintų organizuoti Raudonojo Kryžiaus draugiją gelbėjimui Lietuvius tremtinių ir nuo karės pabėgėlių ir kalėjimuose uždarytų. Sipavičiūtė suorganizavo ir vedė Raudonojo Kryžiaus reikalus taip pavyzdinai, kad į jos tvarką nedryso niekas įsikšti; žinoma ji visą darbą atliko. Paėmusi visą šelpimo darbą savo rankose, per keturis metus vedusi sekmingai, likvidavusi ir pilnoje tvarkoje pervedus visą archyvą Lietuvos Atstovybei Maskvoje, pareikalavo nuo bolševikų valdžios kad jai duotų leidimą grįžti Lietuvon, bet bolševikų valdžia jos neišleido; darė visokias kliūtis kad negalėtų Letuvon iškeliauti.

Kiek Sipavičiutei per tuos keturis metus teko patirti vargo, negyvenęs tuomi gyvenimu nė vienas negali sau įsivaizduoti; išsikalbėjus šiandien, ji pa-

ti stebisi iš to visko. Kuomet tremtiniai budavo sugabenami Centran šimtais tukstančių, tai Lietuviai reikėdavo išsirinkti iš kitų tautų tarpo; o kaip juos sužinoti kuris yra Lietuvos, kuris Slavus, Rusinas, Latvius, Estonas, Zydas ar Vokiečiai? Zydai kaip paprastai, naudojosi visur savo gudrumu, budavo apšaukia savę esą Lietuvos, kad tik gauti Raudonojo Kryžiaus pagalbą; taip reikėdavo pareiti ir išklausiėti kuris tikrai yra Lietuvos, paeina iš Lietuvos, padaryti surašą idant nesušelpus svetimtautį ir nenuškriaudus Lietuvius, nes draubūjų maisto iš Lietuvos gaudavo taip mažai kad vos po 10 uncijų duonos budavo galima duoti ant dienos, tai pašelpus svetimtaučius badu numarysi savuosius. Sipavičiūtė pati eidavo į minias ir rinkdavo saviškius, darydavo surašus. Kiek kartų taip atsitikdavo kad parėjusi po darbo jautėsi kaip keršakuprėns, vaikėšioja po batus ir apsiausta, pasimaišius tarp tremtinių. (Toliaus bus)

Nepamirškime Vilniaus!

Vilnius pavergtas, o mes vergai nulenkę galvas tylime!

Vilnius kenčia, — mes jo kančių atjausti nemokame!

Vilnius nuo mūsų tolsta, — mes nuo jo bėgame!

Vilnius verkdamas mūsų pagalbos šaukia — mes ašarų nematome, šauksmo negirdime!

Vilniaus Gedimino pilies griuvėsiai ilgus amžius vilkdami svetimą jungą laukia laisvės — mes jų vaduoti nesirengiam!

Lietuva — be sostinės! — mūsų garbė nyksta!...

Lietuva — be motinos! — mes esame našlaičiai.

Lietuva — be širdies! — mūsų gyslose kraujas silpsta.

Lietuvi! kur tavo garbės jausmas, kad tu vergiškai nulenkęs galvą tyli ir nesirengi vaduoti savo pavergtą širdį?!

Kur tavo didvyriškumas, kurį iškilmingose valandose kartoji, kuris amžių bėgyje buvo?...

Kur tavo drąsa ir pasiryžimas, kuriuo tavo tėvai vadovavosi?!

Šiandien tėvai pasikėlę iš grabo nepažintų savo ainių, nes jiems svetimas vergavimas, — jiems mirtis arba laisvė vadovu jų buvo!...

Mes turime atgimti naujoje tėvų drąsos ir tautinės garbės dvasioje!

Mes privalome auklėti save ir savuosius Vilniaus vadavimo idėjoje!

Ne šiandien, tai rytoj — Vilnius turi buti mūsų! Be Vilniaus lietuvių tauta negali nurimti! Ir ateis valanda, kad reiks visiems stoti į atkaklią kovą, kad reiks ginti savo šventas teises, kad reik atvaduoti brangius mums Aušros vartus, Gedimino Pilį ir Vytauto Grabą!.. Ir kas bus, jei visa tauta nebus pasirengusi, kaip vienas žmogus į tą didelį žygį ir, jei ta valanda ateis visai nelaukta, netikėta...

Todėl šiandien laikas mums susirupinkime, kad butum visi pasirengę, kad nereikėtų vėl rankas nuleidus aimanuoti ir žiūrėti, kaip sprunka iš mūsų rankų tai, kas yra mūsų, kas mums yra šventa...

Kada Vilnius bus tikrai mūsų? — tik tada, kai visa tauta bus vienas galingas Vilniaus ilgės varpas, kada jis skambės vienu tyrių aidu, kai visų bus vienas troškimas: "Vilniaus, Vilniaus tėvų sosto!"

Vilniui Vaduoti Sąjunga paėmė sau tikslu prirengti visą Lietuvą, visą tautą į didelį žygį — Vilnių atvaduoti! Jos

tikslas yra skiepyti į kiekvieno lietuvių širdį Vilniaus meilės ugnies kibirkštėlę, kelti tautinės garbės jausmą, kelti supratimą, kad Vilnius turi buti mūsų!

Todėl, kam aiškus tas tikslas, kas supranta to darbo svarbą, te prisideda į bendrą darbą, te stoja Vilniui Vaduoti Sąjungon nariu, te skleidžia Vilniaus vadavimo idėją savo apylinkėje, te steigia Vilniui Vaduoti Sąjungos Skyrius. Te nebuna nei vieno Lietuvos kampelio, kuriame nebutų pakleista Vilniaus vadavime idėja, kuriame nebutų Vilniui Vaduoti Sąjungos Skyrius. Te nebuna nei vienos širdies, kuri neaplaktų Vilniaus atvadavimo pulsu, te nebuna nei vieno lietuviu, kuris nebutų Vilniui Vaduoti Sąjungos nariu.

Kas nori dirbti Vilniaus vadavimo idėjo darbą, kas nori daugiau žinių gauti, kaip tą darbą varyti, te kreipiasi į Vilniui Vaduoti Sąjungos Reikalų Vedėją Vinčą Uždavinį, Kaune. Laisvės Al. Nr. 61. Iš čia visuomet ir kiekvienas gaus atitinkamų patarimų, reikalingų instrukcijų, literatūros ir kit.

Vilniui Vaduoti Sąjunga netarnauja kuriai nors vienai partijai, kuriai nors vienai žmonių grupei, bet tarnauja visiems lietuviams, kuriems tik rupi Vilniaus vadavimas, Vilniaus gerovė, tautinė lietuvių garbė ir ką riša bendri Vilniaus meilės ryšiai.

Todėl visi į Vilnių!

Visi į rimtą prirengiamąjį darbą!

Visi į Vilniui Vaduoti Sąjungą!

Vilniui Vaduoti Sąjungos Reikalų Vedėjas,

Vincas Uždavinys.

Tarnybinis pasiaiškinimas

PREKYBININKAS geležinkeliečiui: — Eė. Visos žuvs bevežiant sugedo. Ot tai tau. GELEZINKELNINKAS: — Ach, žmogau, žmogau! Toks karštis ir kam vežei šitam vagonė? Juk aiškiai ant vagono parašyta "Vagonas — šaldytuvė vežioti ir tinka tik greit gendantiems produktams".

Gudrus sunelis.

MOTINA sunui. — Pernai tu, Kėstuti, mane taip nužuginai, kad pirmuoju mokiniu klasėje buvai. Kodel tu šiemet taip apsilaidai?

SUNUS. — Ak, motuže, juk ir kitos motinos nori pasi-
džiaugti?

Albertas Šarkys.

Studentas.

(Tąsa)

Ir vieni ir kiti laukė iškilmių. Abiejų mokyklų abiturientai ruošėsi pietums. Bėgiojo iš vieno namų į kitus, ruošė valgius.

Puosė salę...

Pasipuošęs Vytautas pažūrėjo į laikrodį ir sėdosi prie stalo. Lygiai viena valanda buvo laiko iki turėjo prasidėti ceminaristų vakaras. Pirstais skrabino stalą, kažką mąstydamas. Paskiau pasiėmė skaitytą Vaideiūtės, "Sielos Akordus". Trumpos, bet jaunosios apysakėlės. Rado tokį pat vardą, kaip jo mylimosios. Širdis smarkiai sutvaksėjo. Prisiminė vakarą. Vaizdų vaizdeliai stojosi akvse. Lipsnumas... Prisižadėjimas amžinai myliu. Susižadavimas įvairios perspektyvos džiugino Vytauto širdį... žavi muzika kėlė jausmus, viliojo jaunuolius ratelin, pažaišti, pašokti. Vytautas šoko daugiausiai su Gene, bet tokios nuotaikos, kokią permatė namuose, nebuvo...

Truko tik nežinia ko. Vieną kitą sykį norėjo savo nuotaiką pataisyti, šnekindamas Gėnė, bet ji atakinėjo šaltai arba visai tylėjo. Jos veidelis buvo liudnas, o lūputes, koks tai ilgėsysis ar neramumas dengė... Ko ji ilgėjosi, liudėjo sunku ir iš veido išskaityti. Vienok reikia daleisti, kad jai buvo skaudu, nes šis vakaras galėjo būti paskutinis kur Vytautas drauge randasi. Kai juodu šoko, tai buvo linksmesnė o pasibaigus šokiui, vėl liudnumas, nerimastis...

Nekitokia ir Vytauto nuotaika, nes panašiai mąstė kaip Gėnė. Kokie vakarai bus sekančiais metais, ir su kuo jis šoks, skaudu buvo pamanius, nes gerai žinojo, mylimos Gėnės tai jau tikrai nebus...

Jis buvo kupinas visokių svajonių, šiltų jausmų, geriausių pasiryžimų. Visus jausmus norėjo išreikšti Gėnei, bet neįstengė. Kodel, pats nežinojo. Jei Gėnė būtų turėjusi geresnę nuotaiką, viską būtų pasakęs.

Butų pasakę ir apie žiedą...

Abu iš vienas antro tikėjosi daug ko išgirsti, abu apsišvilė. Abu gryžo iš vakaro susirupinę, be nuotaikos.

Vytautas pyko ant savęs, ant žemaitiško budo. Jei būtų ne lietuvis buvęs, bet kitas kuris svetimtautis, to niekad nebutų padaręs. Šimtą kartų būtų pasakęs myliu, šimtą kartų būtų daugiau šnekinęs, kalbėjęs, prižadus davęs. Dabartinis budas privertė tylėti.

Paskutinė viltis liko abiturientų-gimnazistų vakare. Ten Vytautas tikėjosi daugiau pasakysias negu bet kuris įsimylėjęs jaunikaitis.

Sudideliu nekantrumu laukė vakaro... Atėjo laukiamoji diena... Iškilmingi pietūs...

Visi abiturientai jautėsi ypatingoje nuotaikoje... Juk tai pirmi rimti pietūs, perlipus pirmą, rimtą gyvenimo slenkstį. Visų veiduose savotiškas rimtumas, džiaugsmas. Kaž koks keistas pasididžiavimas, buk jau rimčiausi vyrai.

Vytautas laike iškilmingų pietų buvo vidutiniškoj nuotaikoje. Nė viena sykį nesuktelėjo "valio", nepadėjo nė dainuoti.

Abiturientai linksminosi sveikindami mokytojus, svečius. Sakė prakalbas, žadėjosi daug dirbti žmonių naudai. Prieš akis visiems stojosi puiki vaidentuvė, o čia dar mokytojai pasako: "Iš jūsų, brangūs abiturientai, bus profesorių, mokytojų, karininkų ir kitokių visuomenės veikėjų. Už dešimties metų, neš garbę mūsų gimnazijai, o nauda žmonijai, kraštui, pavieniams žmonėms..."

— Valio abiturientai, valio busimieji visuomenės veikėjai!

— Valio, valio, valio — kildavo garsai iš jaunų krutinių. Muzika, užbaigus sveikinimą, vėl linksmina, žavi jausmus.

Vytautas buvo paprastame rimtume, tik susimąstęs. Gal jis nemokėjo džiaugtis, kaip kiti? Ne, mokėjo, tik jis savo džiaugsmą ar liudėsį mokėdavo paslėpti. Jei mokėjo džiaugtis ne mažiau už kitus, bet jis niekuomet nepasireiškė paviršutiniškai. Visada laikydavosi pusiausvyros, net kitus perspėdamas nusiurminti. Kita, Vytautas nemėgo visokių ceremonališkų apeigų. Prisiėjo dar mylimos laukimas. Gal būtų slinkęs mėnesis daugiau, jei būtų žinojęs, juk tikrai Gėnė bus vakare. Ji nebuvo prižadėjusi.

— "Gaudemus igitur" — valio, valio — už išpuosėj salę.

Pasibaigė iškilmingi pietūs. Atsisveikinimas su mokytojais. Taip linksma, taip gera jautėsi visiems. Po du, po tris, išsiskirstė pasivaikščioti. Iki vakaro — baliaus viena valanda liko. Buvo uanuotas birželio vakaras. Nuotaika vakare pakitėjo. Šoko su Gėne daugiausiai. Elektros žibintai mirgėjo jaukioje klubo salėje. Muzikos akordai viliojo jaunas širdis. Įkaitusiais veidais abiturientai, svečiai, ponios, panelės džiaugėsi jaukia, gražia

papuošta sale, muzika. Linksni kukždėsiai, malonios kalbos žavėjo net ir nešokančius. Vytautas su Gene šokdami kuždėjo apie vakaro įspūdžius, primindami kai kada savo nesuipratimus. Iš melsvų akių tryško kriško krikštolinė meilė, tyriausi jausmai. Geltonos kasoš glaudėsi ant Vytauto rankų, lytėjo įkaitusius skruostus. Juodu gaudė viens antro žvilgius ir susispausdavo arčiau. Jautė abu, kaip smarkiai plaka širdys meile, o muzika lyg priardama, kartojo "myliu".

Pakvietė Vytautas Gėnė vakarieniauti, bet ji atsisakė.

Už pusvalandžio Vytautas vakarieniavo "su pusesere". Kalbėjo jai įvairių komplimentų, vaišino, bet vis galvoje turėdamas Gėnė. Panelių valcas... Vytautą pakvietė "puseserės" draugė Manė. Manė buvo viena tų mergaičių, kuri Vytautui krito į akį. Bet kadangi jis mylėjo Gėnė, tai kitai pavergti širdį nebemanė šoko juodu gana linksmai, šnekučiuodami.

Vienok Vytautas šokančiųjų tarpe ieškojo tikrosios, kuriai širdį pažadėjo. Žiūrėjo vienur, kitur... nebematė... Nebematė nei Gėnės, nei jos sesutės... Išėjo namo... Nuliuo Vytautas, nes nepasakė to, ko norėjo... Norėjo jai dovanoti auksinį žiedelį. Išėjo nei sudie nepasakiusi.

Buvo šviesi diena, kai abiturientai tarė viens kitam paskutinį "sudie", t. y. atsisveikino, kaip baigę gimnazijas... Daugelis apsiverkė mokslo draugų, draugių, bet likimas vertė visus aplėsti gimnazijos sienas ir eiti į platesnį pasaulį... Atsisveikino ir išėjo savo keliais.

Išvažiuojant namo.

Po dienos dvylikos buvo kai Vytautas kėlėsi. Nedyvai tiek ilgai miegoti! Visi jau senai po pusryčių buvo, o Vytautas tik rengėsi gulti. Visos jū abiturientiškios ceremonijos užsibaigė šešiomis iš ryto... Ilgai rodėsi, miegojo, nors tikrumoje vos penkias valandas.

Apsizvalgė atsišvilęs, pratyne akis ir pažūrėjo per langą, ar neatvažiuo namiškiškai. Jų dar nebuvo. Vytautas ėmė nerimauti. Mažumyti norėjo pykti, bet nežinojo ant ko. Pamanęs, kad tai gali užsitęsti dėl svarbių priežasčių, pradėjo rimti. Jis pyko ir vėl rimo nuo pat seminaristų vakaro...

Baigiantis egzaminams pasiskolino draugo dviratį ir parvažiuo į namus siudintis abiturientiško kostiumo. Iš savo uždirtų pinigų, laike mokslo metų su pamokomis, susipirko medžiagą, suderėjo siuvėją ir vėl išvažiuo laikyti egzaminų. Siuvėjas prižadėjo nustatytam laikui pasiuti, o broliai — atvežti gimnazijon. Baigiantis laikui parašė namiškiam laiška... Parašė kokią dieną atvažiuoti parvežti "turtą". Kad nesugaišintį perdaug laiko, drabužius liepė įduoti dėdėnei, kurios duktė mokinosi tame pačiame mieste, atvežti, nes ji žadėjo anksčiau atvažiuoti...

Susitiko ją, bet drabužių nebuvo... Įkalbėjo jai, kad sekančią dieną butinai atvažiuotų, nes tokiuose tradiciniuose vakaruose, nemalono busi, jei neatvešią drabužių. Sekančią dieną niekas neatvažiuo. Skambino telefonu, bet vėl nieko. Praleido abu vakaru, be naujų drabužių. Švento Jono dieną turėjo išvažiuoti namo. Saulė jau visai leidosi, o namiškių nei balso nebuvo... Niekaip negalėjo suprasti, kas per priežastys kliudė.

Mokslo draugai senai išvažinėjo. Niekur nueiti, nieko nebuvo veikti.

Gyveno pačiame mieste kelios panelės, bet pas jas išstis valandų sėdėti nemėgo. Nuėjo porą sykių pas "puseserę", susitiko ten Manė, bet tokio linksnumo, koks privalėtų būti pas abiturientą, nebuvo. Jos dažnai jam prikišo mylimąją, sakė, kad jis išvažiuojas namo, bet širdis pasilieka mieste, ten kur gyvena Gėnė. Jis sakėsi nieko nemylis, norėdamas jiedvi paerzinti. Jiedvi pradėdavo patikėti, nes joms atminčiai parašė daug prašymų žodžių albuman. Su šitoms panelėms gana draugiškai gyveno... Abi buvo dalinai į Vytautą įsimylėjusios, todėl jam išvažiuojant nelabai rarios širdelės liko...

LUKESTYS.

žingsniuojai lėtai ir tu nežinai, Kad verkia širdis neramioji? Verkia oi verkia viena tik širdis, Kaip lapas Agavo ištroškęs ramos.

Ir tu nežinai, kad džiaugias tyliai

Virpėdamas saldžiosios lupos...

Nors sprogtantį žiedą pavogs,

Kol josios darže nenuvys?

Ateiki čionai!

Nereikia man šilko, nei aukso dantų, —

Tavasis lengvutis, vos matomas šydas.

Man priminė ryto melsvuosius skliautus.

O akys, o lupos — nevyks prie manųjų,

Ištroško jos sulčių-manosios ramos —

Manųjų tai upų...

— — — — —

Teverkia saulė, tekrinta lapai,

Man vienas paveikslas tik šiam kambary —

Mergelė ir nuogos jos krutys...

Man vienos tik rožės kas vakaras kvėpia

Kaj ji tik prispaudžia aistringai, karštai.

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

— — — — —

FLORIDA

Florida, pietrytuose, pavadinta "pusiausialinė valstybė". Jos plotas 58,666 mylios, yra 3,500 ketvirtainėms mylioms didesnis už Čekoslovakiją, ir suvirš tris syk didesnė už Daniją. Beveik 5-6 dalis jos ilgumo, arba 375 mylios, vandeniu apsupta, Atlantiko okeanu rytuose ir Gulf of Mexico vakaruose.

Floridą rado Ponce de Leon, beieškodamas jaunystės šaltinio. 1513 metais, Velykų dienų, Ponce de Leon, su būriu draugų, matė žemę kur šiandien stovi St. Augustine miestas, ir išlipęs iš laivo viską pasisavino Ispanijos karaliaus vardu. Florida ispanų kalboje reiškia žieduota.

1821 metuose Suv. Valstybės užmokėjo Ispanijos karalystei penkius milijonus dolerių už tą žemę, tas buvo apie 62 centai už kiekvieną akrą. Nuo 1922 metų, kuomet Floridoje prasidėjo smarkus žemės pardavinėjimas, iki dabar, žmonės iš visur keliauna į Florida. Tik 1849 m. aukso ieškojimas sutraukė daugiau žmonių. Spekuliantai, sukčiai ir geri piliečiai perka ir pardavinėja žemę lieknuose miestuose, visur nuo dolerio iki tukstančio dolerio už akrą. Kodel visi šitie žmonės apledo savo namus ir užsiėmimus šiauriose, rytuose ir vakaruose ir ieško laimės vietų, kur visuo met buvo žinoma kaip pasibovinio vieta? "Klimatas ir žemė" — sakc nejudinamo turto agentai.

Gal ir yra, kad Floridos klimatas padaro iš šios valstybės populiariausią žieminį rezortą, kas žymiai prisideda prie jos turto. Žiemos paprasta temperatūra yra 60 laipsniai Fahrenheit, ir vasaros, 78 laipsniai Fahrenheit. Birželis, liepos ir rugpjūtis mėnesiai yra karščiausi ir sudaro taip lytinę sezoną. Negalima lyginti šitę sezoną su tropišku sezonu, kuomet per dienas nepaliaujamai lyja. Čionais truputį palija ir vėl oras gražus. Paprastai lyja kas tris arba keturias valandas.

Apart Louisiana, Florida turi žemiausią augštumą (elevation) virš jurių lygmalos. Šiaurvakarinė dalis kalnuota, bet krantų žemė žema, daugelį vietų pelkėta su daug piešinių salų ir koralo povandeninių uolų. Yra suvirš 30,000 ežerų. Lake Okeechobee, pietuose, turi 12,000 ketvirtinių mylių. Šios valstybės žmonės vadina visokius vandenius ežerais ir gal todėl jų skaičius toks didelis. Randasi daug šaltinių su "carborates" ir "sulphurated-hydrogen". Vienas iš garsiausių ežerų randasi netoli St. Augustine miesto, dvi mylios į juras. Vanduo taip verda, kad vilnys su visu smarkumu muša jį.

Garsus "Everglades" yra pietinėj dalyje. Šita vieta susideda iš vandens ir žemės. Gana didelė dalis šios nevaisingos ir dykos žemės jau buvo pagerinta, bet kuomet visa bus pagerinta ir padaryta vaisinga, tai agrikultūriškams tikslams valstybė turės 4,200,000 akrų brangios žemės.

Floridos didžiausia upė St. John, prasideda ciprusi lieknuose į šiaurius nuo Everglades ir teka paraleliškai su krantu iki Atlantiko okeano, kelioms mylioms į rytus nuo Jacksonville. Del plačios įtakos Jacksonville yra pajūrinis uostas. Dainose garsioji "Swanee" upė yra labai maža ir visai negraži.

Keliaujant per Floridą galima rasti visokių tropiškų augmenų. Netaip apgyventose dalyse yra augstų pušų medžiai.

Florida užima pirmą vietą terentinio, darvos ir sakų produkcijoje.

Siaurinėms žmonėms dideli apelsinų elkaį yra labai žingeidūs. Kartais vaisia ir žiedai pasirodo pačiu laiku. "Grapefruit", "tangerines", ananasai, bananai, "avodado" kriaušės, persimmonai, citrinai, "kumquats", gujavai ir mangomedžio vaisiai yra tik keli vaisiai kurių auginimui Florida užima pirmą vietą. Per pereinus kelius metus šita valstybė auginio didesnę dalį ankstyvų daržovių, kaip tai; tomačių ir salierių. Kuomet vaisius ir daržoves labai lengvai auginamos, pievokšninė žolė labai sunkiai auga ir reikalauja geriausios priežiūros. Žolė pasodinta eilėmis, kiekvienas augalas atskirai, ir kasdien turi būti aplaistyta, pakol pradeda augti. Į apie šešius mėnesius pievokšninė žolė pasirodo.

1920 m. Florida turėjo 54,000 ukių, kiekviena iš beveik 112 akrų. Baltų ukininkų buvo 41,051, juodų 12,954, ir svetur gimusių 2,715. Apart visokių avisių ir daržovių, įvairūs riešutai auginama. Gyvuliai — karvės, avys ir kiaulės — reikalauja labai mažai priežiūros, nes žiemoj nereikia tvartuose laikyti. Daug gyvulių išsiūsta į Havana.

Floridoje yra visokių paukščių — strazdų, lakštingalų, flaminčių, ganių ir pan. Giriose yra mažų juodų meškų, šunlokių, elnių ir didelphių.

Aligatorių ukininkystė yra viena iš populiariausių ir geriausia užmokančių užsiėmimų. Odos vartojama del maišų, kišenių knygelių, čeverių ir tt. Zuvavimas irgi pritraukia daugybę žmonių. Oisterių yra daug, ir pinčių ir koralių žvejavimas užima svarbią vietą.

Prie valstybės turto žymiai prisidėjo natūraliai depozitai fosfatinio akmens, kas prastai materiolą didelėms trašalo industrijoms. Produktas netik išsiūstas kitoms valstybėms, bet ir kitoms Europos šalims. Per ilgą laiką Florida pagarsėjus kaip žieminis rezortas. Prieš karą kuomet automobilių lenktynės išsur viešpatavo, metinės lenktynės Ormande ir Dayton Beach pritraukdavo daugybes žmonių. Bet per peretus kelius metus tos vietos netaip labai populiariškos. Palm Beach pereinaitais metais tapo populiariausia vieta. Winter Park kitas gerai žinomas rezortas. Ant vakarinio kranto galima paminti St. Peterburgh ir Sarasota.

Tarpe svarbesnių miestų šioj valstybėj yra sekanti:

Jacksonville, su 95,450 gyventojų, yra didžiausias miestas ir komercialis centras. Randasi ant St. John upės, apie 30 mylių valstybės vidury. Čionais upė labai plati ir tokiu būdu šis miestas yra uostas, ir didžiuliai okeanu laivai čion sustoja. Yra Floridos vartai. Svarbiausios industrijos — laivų statymas, trašalo industrijos, medžio išsiuntimas ir auginyčios.

Tampa, su 94,693 gyventojais, randasi ant Tampa Bay, į vakarus. Svarbiausia pramonė yra cigarų ir cigarėtų gaminimas. Tų produktų vertė kasmet yra \$25,000,000. ir samdo 15,000 žmonių. Tarpe kitų industrijų yra — gurbų, meblų, cigarų baksų, laivų statymas, žuvavimas ir liejinyčios.

Miami, su 68,754 gyventojų stovi ant Biscayne Bay, 366 mylios į pietus nuo Jacksonville. Turi dideles avisių pakavimo ir konservavimo vietas. Netoli iš

miesto auga visoki tropiški vaisiai, todėl visi siunčiami į Miami del pakavimo ir išsiuntinėjimo.

St. Augustine, su 10,458 gyventojų, yra trisdešimts mylių į pietus nuo Jacksonville. St. Augustine yra Suv. Valstybių seniausias miestas. Šito miesto vartai buvo pastatyti suvirš 400 metų atgal ir visur pagarsėjo. Senos gatvės labai siauros. Ir senos miesto dalys panašios į ispanų miestą.

Tallahassee, valstybės sostinė, turi 6,415 gyventojų ir 165 mylios iš Jacksonville. Yra industriališkas centras.

16,968,470 Floridos gyventojų, 638,153 yra balti. Svetimšalių ir jų vaikų yra 105,858.

Pastaromis dienomis Florida baisiai nukentėjo nuo audros, kur tukstančiai žmonių žuvo ir nuostolių padarė už šimtus milijonų dolerių, sunaikinant keletą miestų, iš kurių daugiausiai nukentėjo miestas Miami.

UTOPIJA.

Utopijoje, reikė nebuvėlė šalis, svajonė, išsvajota sala, kurią aprašė savo knygoje (1516 m.) anglas Thomas More, norėdamas parodyti kaip reikia sutvarkyti visuomenę, kad žmonės būtų laimingi, sugalvodamas tam tikrus plenus, kurie realybėje niekada negali įvykti. Nors pažangai kylant utopizmas mažėja, bet visgi šiais laikais utopininkų netrūksta.

Pavyzdžiui, krikščionybė yra įsitikinus, kad jos pasekėjai po mirties gyvent tokioje vietoje, kur nėra nei vargo nei skausmo ir vien tik džiaugsis amžinomis linksmybėmis. Bet pas krikščionis, kaip ir pas kitus utopistus nėra vienodos minties apie busimąj gyvenimą, partaigi yra suskildę į daugelį sektų. Kiekviena sektele vis kitaip tiki į pomirtinį gyvenimą ir kiekviena mano, kad kitas klysta.

Krikščionybė matydama, nesugebesianti spręsti svarbius uždavinius, dažnai atskyla nuo Romos, arba nuo atskilusios sektos atskyla kita sektele, pasivadindami: baptistais, biblijistikais, spiritualistais ir t.t. Bet neveizint to visko, nei viena sekta negali nieko realaus parodyti apie busimąj gyvenimą ir palieka tikrai utopistais.

Šituos galima priskaityt prie "novinės" manijos utopistų. Bet mes turime ir modernesnių utopistų, kurie vadinaisi proletarijų paliuosuotojais iš kapitalistiškos vergijos, kurie sako: kas tavo tai ir mano, bet kas mano, tai nėra tavo. Pas tokius utopistus, kaip ir pas krikščionis irgi nevienodos mintys ir nepastovūs principai. Jie yra keikė ir niekinę Lietuvos darbuotojus; jie yra niekinę ir boikotavę Lietuvos nepriklausomybės reikalus, nors šiandieną jų dalis jau sarmatinasi savo darbų. Vieni iš jų siulo žmonėms sukilti ir nuversti valdžias, o uždėti tokias, kurios teiktų gerybės visiems. Kiti sako, kad tas galima įgyvendinti kitokiu būdu, bet kaip vieni, taip ir kiti nieko praktiško neparodo. Jie visi stovi ant utopiškos salos, apie kurią tas anglas rašė.

Yra ir trečia lietuvių stambi dalis, kuri tokioms utopijoms netiki tai yra Sandariečiai ir kiti pažangūs lietuviai, kurie progreso keliu žengia pirmyn, pažindami platesnį mokslą. Ant kiek tokių žmonių pirmyn, pažanga darosi didesnė, ant tiek mūsų gyvenimo reikalai gerėja. Tad mūsų yra reikalingi žengti su jais, o ne su utopistais.

J. Bardauskas.

Petras Cvirka.

SANDARA

THE LITHUANIAN WEEKLY

Published Every Thursday at South Boston, Mass.

by the

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA

K. J. PAULASKAS, Editor

K. SIDABRAS, Business Manager

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS

Šiandienis laikraštis, leidžiamas kas ketvergas. Prenumerata turi būti apmokama iš kalno. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užrašymo. Metams kainuoja (Amerikoje) \$2.50, Kanadoje ir kitur — \$3.00. Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderiu, adresuojant: "SANDARA"

327 E Street, South Boston, Mass.

Entered as Second-Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Redakcijos straipsniai.

"SANDAROS" PADIDINIMO REIKALĖ.

Mūsų organas "Sandara" yra mažiausio formato, negu bile kuris Amerikos lietuvių laikraštis. Mūsų organo padidinimo klausimas yra Sandariečių dienos klausimu. Apie tai visi privalome rimtai pakalbėti ir pasidalinę mintimis eiti prie to. Žinoma, laikraštį padidinti, truputį pasidaryti daugiau išlaidų už popierą ir siuntinį. Tokios išlaidos galėtų kiek skaudžiau atsiliepti ant pavienio žmogaus, bet organizacijai jos didelio sunkumo padaryti negali. Tik reikalas visiems Sandariečiams pasijudinti prie didesnio veikimo ir tikslas atsiektas.

Su laikraščio padidiniu bus statomas stambesnis raidėmis, kas skaitytojams bus daug lengviau skaityti.

Sandaros Centro valdyboje, Redakcijoje ir Administracijoje šiame reikale yra dvi mintys: viena, — padidinti nieko nelaukus, antra — padidinti nuo Naujų Metų. Laukti Naujų Metų ilgokas laikas, dar trys mėnesiai. Tą turėtumėme padaryti nieko nelaukdami. Bet pirm, negu Centro Valdyba arba Redakcija su Administracija darys kokius žingsnius šiame reikale, norime pasidalyti mintimis su idėjos draugais Sandariečiais ir gauti nuomonių. O kadangi padidintas laikraštis turėtų didesnės reikšmės ir darbas slandžiai eitų pirmyn, tai ir kviečiame visas Sandaros kuopas ir Sandariečius, nieko nelaukus savo susirinkimuose šį reikalą apkalbėti ir prisidėti prie greito įvykdinimo.

Kiekviena kuopa, remdama šį reikalą, tuoj turi pasiimti sau už priedermę, tai padaryti organo naudai po galimą parengimą. Gi kiekvienas Sandarietis, kuris daug triuso yra padėjęs organizacijos reikaluose, tuoj privalo imtis už darbo ir pasistengti, kad užrašyti "Sandarai" bent po porą ar daugiau skaitytojų, ar tai čia Amerikoje, arba Lietuvoje.

Mūsų laikraštis nėra leidžiamas kokio pavienio žmogaus, kad sau turtą susikrauti. Jis yra leidžiamas visuomenės, darbo žmonių, partai gi jis ir yra visuomeninis laikraštis, darbo žmonių reikalus ginantis laikraštis. Mūsų laikraščio aukščiausias tikslas, tai auklėti lietuviuose kultūrinį supratimą, eiti prie įgyvendinimo Lietuvoje demokratinės laisvės bei kovoti su visais tais, kurie tokiems siekiams priešinasi, nežiurint, ar jie būtų iš kairės, ar dešinės. Tokis laikraštis neša didelę naudą savo skaitytojui ir tautai. Jis privalo rasti kiekvieno tikro lietuvių tėvynainio namuose.

Sandariečių priedermė šį dalyką koplčiausiai išaiškinti savo draugams ir užrašyti jiems mūsų laikraštį. Artinasi Kalėdos. Pradėsimė savo draugams arba giminiams kaip Amerikoje taip ir Lietuvoje gyvenantiems pirkti dovanas Kalėdų atminčiai. Užrašykime jiems "Sandarą", tai bus brangi atminties dovana visiems metams.

Buvęs Philadelphiajose Amerikos Lietuvių Visuotinis Seimas, kuris rimtai pažvelgė į čionaitinių lietuvių gyvenimą ir tautystės juose išlaikymą atrado, kad vienatinis tautinio savitovumo šios šalies lietuviuose išlaikymo budas tai mūsų spauda. Tad ir pravedė tarimą, kad kiekviena draugija arba organizacija, ragintų savo draugus butinai skaityti bent kurį lietuvišką laikraštį. Iškilus tokiam klausimui susirinkimuose, nurodykime "Sandaros" reikšmę mūsų gyvenime bei Sandariečių nuveiktus darbus Lietuvai. Patarkim užrašyti mūsų laikraštį.

Darbai yra plati dirva. Tik imkimės ir dirbkime. Tad ir kviečiame Sandariečius prie to darbo. Neatidėkime nei dienos ir umai visi dirbkime, o nereikės laukti nei Naujų Metų, su spalio mėnesiu turėsime savo laikraštį padidintą. Lauksime Sandariečių platesnių minčių šiame reikale kaip per organą, taip ir laiškais. Pagalvokime draugai ir nevilkindami įgyvendinkime tą, kas mums butinai reikalinga.

Apžvalga.

KULTūros KONGRESAS IŠGĄZDINO KRIKŠČIONIS.

Kaune įvykęs Lietuvos Kultūros kongresas baisiai išgązdino krikščionis. Mat jo tarimai ir businti darbai nušvies Lietuvos tamsiosius kampelius. Tas kongresas tartumei atvertė tą velėną, po kuria pasirodė sulinde šliaužiai, kultūrinio kilimo stelbėjai. Tas kongresas pareikalavo, kad visos mokyklos būtų reformuotos ir valdžios saugioje priežiūroje laikomos. Iki šiam laikui, Lietuvoje krikščionys buvo prirengę visą eilę neva "mokyklų", kuriose susivargę vaikučius mokindavo katekizmą ir kitokių religijinių dalykų, o tikrąjį tyrają mokslą palikdavo nuošaliai. Tų krikščioniškų mokyklų mokiniai neturėdavo galimybės skaityti mokslinių knygų, kurios būdavo vadinamos bedievisomis. Gi tokių "mokyklų" mokytojus valdžia visvien mokėdavo algas ir užlaikydavo jų mokyklas. Vadinasi, už valstybės pinigų jaunimė buvo skėpijama ne mokslas, bet klerikalizmas.

Kauno krikščionių "Vienybė" matydama, kad tokioms jų mokykloms egzistencijai artinasi galas, atsisaukia į visus "viernuosius", kad nieko nelaukus sušauktų susivaziavimą ir griežtai valdžiai pasipriešinti, kam ji rengiasi iš fanatizmo urvų ištraukti tukstančius augančios jaunimo Lietuvoje. Nieko stebėtino, juk apuokams visuomet saulės šviesa nepakenčiama.

LIETUVOS-RUSIJOS NEPUOLIMO SUTARTIS

Kad tarp Lietuvos ir Rusijos visuomet buvo ir yra draugiški santykiai, tai mums senai aišku ir tą daug kartų esam nurodę. Bet musiški rėksniai bolševikėliai to vis nepajegę suprasti.

Dabar iš Rygos ateina žinios, kad tarpe Lietuvos ir Rusijos sudaryta viena kitos nepuolimo sutartis, kuri parodo, kad abi valstybi laikosi pirmesnios sutarties, padarytos Lietuviškoje Brastoje, kur tarp tų valstybių buvo nustatyti rubežiai ir Vilnius paliktas Lietuvai. Dabar, kada sudaryta nepuolimo sutartis, tai pasitvirtino pirmuusia nustatyti rubežiai ir to bus laikomasi. Vadinasi, Lietuva niekadoms neatsižadės Vilniaus ir Rusija sulys sutarties irgi to laikysis.

Atsižvelgiant į tų dviejų valstybių drauginį sugyvenimą ir nėra stebėtina, kad tas Lenkijai įvaro daug baimės ir nerotumo. Mat lenkai supranta, kad Lietuva su Rusija nepakės Lenkijos įlindimo iki Latvijos rubežiaus, kur laikoma pagrūbta Lietuvos teritorija, kad Lietuvos rubežių nesuleidus su Rusijos rubežiu. Ar anksčiau ar vėliau, tas lenkų karidiorius bus nukirstas ir Lietuvai Vilnius bus grąžinamas.

BOLŠEVIKAI STOVI UŽ VERGIJĄ

Bolševikų vadai iki paskutiniųjų meldami savo pasekėjus, deda visas pastangas, kad tuos pasekėjus palaikius vergijoje. Jie patys skelbiasi savo raudonuosius biznesis ir gauda dolerius, o darbininkijai pataria šūsti prie sunkaus darbo drbtuvėje ir nieškoti budų iš tos vergijos pasiiluosuoti. Kada "Naujienos" apie tai pastebėjo, tai "Liasvės" ponams tas nepatiko ir sako:

"Norima pasakyti, kad kiekvienas darbininkas gali tapti profesionaliu inteligentu. Jis turi trokšti, kaip paukštis iš klėtkos, pasprukti iš darbininkų klasės ir išeiti į žmones, į smulkiuosius bei vidutinius buržujus."

Vadinasi, jeigu žmogus pradėsi sumaniiau gyventi ir pasiiluosuoti iš kito vergijos darbe, tai jau buržujus! Išsijuosias lupk, prakaitė permirkęs dirbtuvėje, o uždirbtus dolerius atiduok bolševikų vadams, tada busi jiems geras ir ištikimas proletaras. Visas pasitaikiusias gyvenimo progas, apie kurias ir turėtumei suprastinti neišnaudok, lai naudojasi kiti — tai bolševikų obalsis. Stebėtina kokią ateitį darbininkija gali susilaukti, klausydama tokio zoologiško proto.

KAS GI STELBIA KULTūros DARBĄ?

Tulas žmogelis "Darbininkė" rašydamas apie kultūros darbą tarp kito ko sako:

"Iš viršuje pasakymo seka, kad kaip Lietuvoje, taip ir Amerikoje gyvenantiems lietuviams reikalinga daugiau susirupinti kultūros darbu — švietimu savo tautiečių, rodyti jiems grynios tiesos ir tiesiog kelio socialėj ir kultūrinėj dirvoj. Juk visokio plauko laisvamaniai pasako tik tą, kas jiems naudinga, o apie teisingumą jie visai nesirupina — daugumoje vietų jį begėdiškai sukoneveikia — žmones suklaidina ir kartais į apgailėtiną padėtį įvelka.

Matomai tas žmogelis to laikraščio skaitytojus laiko labai žemame kultūriniam stovyje, jei tokias nesąmones jiems pasakoją. Juk kiekvienam, bent kiek protaujančiam aišku, kad niekas tiek visokių nesąmonių nepripasakoją, kaip klerikalai. Jie skelbia pragarus, velnius ir kitokius nebutus daiktus, kad tik daugiau pasinaudoti iš tamsios laudies ir ją sulaukyti nuo kultūrinio kilimo. Gi kada valdė Lietuvą, tai uždraudė skaityti moksliskias knygas "Iš tamsios praeities į šviesią ateitį" ir kitas. Stelbė kultūrinės įstaigas. Juk negali būti apgailėtesnės padėties, kaip liaudies laikymas tamsybėje.

DR. J. ŠLIUPAS GAUNA PENSIJĄ

"Vyriausybės Žinios" Nr. 233 praneša sekančiai:

"Pasirėmęs 'Pasižymėjusiem visuomenės veikėjam pensijų' ir Ministerio Pirmininko teikimu (1926 m. liepos mėn. 23 d. No. 982), paskiriu Dr. Jonui Šliupui pensiją, lygią valstybės tarnautojų atlyginimo XIV kategorijai, nuo š. m. rugpjūčio mėn. 1 dienos.

"Kaunas 1926 m. liepos mėn. 28 d. "Dr. K. Grinčius, "Respublikos Prezidentas "M. Sleževičius, "Ministeris Pirmininkas."

Nežiurint, nors gerb. Dr. Šliupas per eiles metų yra daug pasidaravę Lietuvai, bet klerikalams valdant Lietuvą jam pensija nebuvo skirta, nors pensijas gavo visi seni veikėjai ir vyskupas Karevičius. Naujoji valdžia padarė girtiną žygį nepamiršdama to mūsų tautos veterano.

"Naujienos" apie tai pastebėdamos priduria:

"Budamas Amerikoje, Dr. J. Šliupas per dešimtį metų su viršum (nuo 1906 m. iki išvaziavimo į Lietuvą) vedė gana prastą politiką, pikčiausiai šmeiždamas socialistus ir dažnai darydamas sutartis su klerikalais. Tečiaus dabar jį sa gavo pensiją, kaip tik iš tos valdžios, kurioje dalyvauja socialistai!"

Mums atrodo, kad p. Grigaitis klaidingai išsireiškia. Dr. Šliupas niekadoms neturėjo ir neturi tikslo šmeižti socialistus ir juos nešmeižti. Jeigu kokiuo-

se klausimuose pakritikuoją, tai nereikia šmeižtas. Linktarimosi su klerikalais irgi nerimtas pasakymas. Dr. Šliupas niekuomet nelenkė ir nelenks savo sprandą prieš klerikalizmą. Jeigu buvo reikalas kokiuose tautiniuose klausimuose su jais bendrai tartis, Šliupas tarėsi, bet tas nereikia klerikalams pataikavimo. Daryt tokius priekaištus tiems žmonėms, kurių suorganizavimui Dr. Šliupas irgi yra pasidaravę, tai nerimtas daiktas.

PIRM NEGU KALBESITE, PAZVELGKIT Į VEIDRODĮ

Lietuvos kunigų organas Kauno "Vienybė", matomai norėdama sukelti katalikuose kerštą prieš pažangiuosius žmones ve ką rašo:

"Juodindami katalikus, katalikų Bažnyčią, bedieviai save labai aukština, dedasi laisvės, kultūros, brolybės, lygybės šalininkais. Tačiau visi šitie bedievių pasigyrimai yra tušti žodžiai. Jie yra sakomi tik tam, kad pridengtų biau-rius žmogžudybes ir kankinimus tų, kurie tiki kitaip, kurie neseka bedievių mokslo. Prancūzų revoliucija parodė, kad taip vadinamieji "kultūringieji" bedieviai elgėsi biau-riau už laukinius žmones. Laukiniai pagavę ne savo giminės žmogų užmušę suėda, o bedieviai kuo ilgiausiai kankindavo, gerėdamiesi kančiomis."

O kad dar daugiau padilginti tikinčiojo jausmus priduria:

"Net numirusius visokiais būdais išniekindavo, iškoneveikdavo: žmogaus odą išdirbdavo ir iš tos odos pasiutomis pirštinėmis muvėdavo. Tie žmonės, kurie dėdavosi laisvės, brolybės ir lygybės nuvotojais kitaip manančius nukankinę gerdavo nužudytųjų kraują, valgydavo iš lavonų išplėštas širdis".

Tokioms melagystėms gali patikėti tik tas žmogus, kuris nėra susipažinęs su praeities istorija. Gi kada pavartai praeities žmonių gyvenimo istorijos lapus, tai kaip tik tuos visus žiaurumus matai papildytus pačių klerikalų, kuriuos jie nori primesti vadinamiems bedieviams. Juk baisu ir pamilslyti, kiek nekaltų žmonių suspirgo ant jezuitiškų sukurtų laužų! Kiek buvo baisiausiai kankinamų, kurie nenorėjo pasiduoti jezuitiškam vergijon.

Nereikia gilinti į gilią praeitį, tik rimtai dirstelim į trumpą praeitį Lietuvoje, kada ją valdė krikščionys, o pamatysime, kad tų kelerių metų laikotarpėje, Lietuva buvo pasmirčius klerikalisku degutu, kur gausios su deguto viedrais laktė ir šmaravo jiems nepatinkamų žmonių iškabas ir namus. Kiek nekaltų žmonių, kurie nepritarė klerikaliskai diktaturai buvo pudomi kalėjimuose, kaip politiniai prasikaltėliai. Kiek milijonų litų valstybės pinigų buvo sunaudota klerikaliskoms sauvastystėms tuo metu, kada liaudžiai, kuri velka sunkųjį gyvenimo jungą, buvo uždrausta net susirinkimus laikyti, kuriuose galėtų aptarti savo vargingo gyvenimo reikalus! Buvo draudžiama skaityti istorines moksliskias knygas, kad liaudis nesužinotų apie klerikalų praeities darbus.

Gi šiandiena, kada Lietuvos liaudis nusikratė inkvizicijos ir vergijos šalininkų jungą, dar jie drįsta jiems priklausančius žiaurumus primesti kitiems ir melagingu budu vėl ateityje įsibrukti valdžion. Pirm negu skelbsite tokias melagystes, geriaus pasižiūrėkite į veidrodį, o savo "asabose" pamatysite jog esate tokiais, kokiais norite kitus įvaizduoti. Pažangioji

visuomenė neina prie to, kad naikinti tikinčiuosius, bet eina prie to, kad nustatyti tinkamą tvarką ir rubežius tarp tikybų ir valstybės, kur kiekvienas žinotų savo vietą ir nekaišiotų snapo kur jam nereikia. Prie to eina kultūringasis pasaulis neatsilikęs nei Lietuva.

AMERIKOS SPAUDA APIE LIETUVĄ.

KAIP AMERIKONAI APIE MUS INFORMUOJA.

Rimčiausiam amerikonių laikraestyje "New York Times" iš sekmadienio Rugs. 5 d. š. m. yra įdėta du paveikslai-fotografijos iš atsilankiusio šią vasarą Lietuvoje pagarsėjusio Amerikoje teatro direktoriaus Morris Gesto-Fotografijos trauktos Gesto gimtinėje — Butrimonyse, apskr. Alytaus. Vienoje fotografijoje nutraukta Morris Gesto su žydų rabinu ir kitais žydais ir apačioje padėta šis parašas "The most distinguished son of Baltramansk: Morris Gesto with the chief rabbi of the town in Lithuania, where he was born, and which he visited this summer for the first time since he left it as a child." (Times Wide World Photos.)

Fotografijoje apart Gesto ir žydų dar matoma kruvos vaikų ir keliolika namų.

Antroje fotografijoje nutraukta kruvos žmonių visų lyčių, viduryje du automobiliai, ir toliau matosi keliolika namų. Padėta šis parašas: "The village sees a strange sight: the population of Baltramansk, Lithuania, where Morris Gesto was born, turns out to welcome their distinguished son and get their first view of an automobile." (Times Wide World Photos.)

Išžiūrėję į šias fotografijas-paveikslius, kadir jos įdėtos žymiam amerikonių laikrastyje, ir pamastę, kad Morris Gesto atsilankymas Lietuvoje yra žymus ir reklamuojantis mūsų Tėvyne, bet but geriau jei tų fotografijų but ir visai nebuve, nes tos informacijos (parašai) padėti po fotografijoms išties mus žemina. Pirmą: kaip iš vardo miestelio "Bultrimonys" galėjo virsti koks tai "sibiriskas" Baltramansk; antra: mūsų žiniomis Lietuvoje automobilius nėra tai paprastas dalykas ir jau jį yra matęs kiekvienas Lietuvos pilietis: kaip didelis, taip ir mažas. Dargi iš Merkinės į Butrimonis ir atgal vaikšto susisiekimas Fordukais (taip mums pasakoją sugrįžę lietuviai amerikiečiai buve Merkinėje ir Butrimonyse).

Morris Gest'as yra pasižymėjęs Amerikoje ir beveik visam pasaulyje kaip teatro rinkmas, lygus vokiečių Max'ui Reinghardtui (autorium "The Miracle") ir apie Gesto atsilankymą Lietuvoje buvo pranešta iškalno, kad jis važinėsių Europos šalyse ir sykiu Lietuvoje. Ir nors iš spaudos Lietuvos viršunės (valdžia ir sykiu menininkai) apie tai žinojo ir tokį vyrą Kaune ir provincijoje reikėjo priimt iškilmingai, taip kaip priėmė kitos šalys (tame pačiame N. Y. Times yra įdėta fotografija su Italų Mussolini). Bet iš Kauno laikraščių mums neteko matyti, kad Morris Gestas butų buvęs priimtas, nes jei butų buvęs priimtas, iškilmingai, tai but ir paveikslų "Times'e" įdėta geresnių ir su teisingais parašais, netokiais "sibiriskais", kaip dabar yra paskelbta. Kalti tai Lietuvos Teatro veidėjai ir kalti yra sykiu Lietuvos valstybės vyrai savo apsilaidumu.

M. Bėdulis.

Paskutinis lietuvių bolševikų pasispardymas.

Jau aštuoni metai laiko, kuomet subolševikėjo Lietuvių Socialistų Sąjunga Amerikoje, Bolševikiškos "noglos smertis" organizacija be pasigalėjimo kirto ir suparalyžiavo 1918 m. tuomet įvykusiame tos organizacijos suvažiavime. Penki tukstančiai narių, paniekę kai kuriuos jų buvusius vadus, prakeikė Lietuvą ir lietuvius, prisiekė "iškilmingai ištikimi" dirbti Rusijai! Ir stoji tieji išdavikai pragaistingan darban: ėmė smežti tikruosius lietuvius, griauti mūsų pašelpos draugijas, mokslo, apšvietos ir kultūros įstaigas! Ir kas gi atsitiko? Po raudonos bolševikiškos audros radome: draugijų izdai tušti, tikri lietuviai nariai tų draugijų išvaikyti, gi silpnesnės draugijos likę sugriautos-sunaikintos, o jų naują parnešta ant bolševikų "dik-tatūros" aukuro....

Neįvardijant kolonijų lietuvių pavienių draugijų, pažymėtina Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, kuri yra Amerikos lietuvių didžiausia, turtingiausia pašelpos įstaiga. Lietuviški Rusijos agentai, kai sakiau, sugriovė, ir iškeikė mūsų mažus draugijų izdus, metėsi Susivienijiman. Nabagai manė, kad jiems pasiseks milžiniškos pašelp. įstaigos izdas eikvoti taip lengva, kai, suisorganizavę bolševikų plėšikų šauka, pasaliai puolė ir iškeikė kolonijinių draugijų izdą. Nusivylė. Jie, bolševikai, atsimušė tiek skaudžiai, kad apsvaigo, o pereitam Susivienijimo Lietuvių Amerikoje delegatų rinkime ir įvykusame tos organizacijos Seime, bolševikai dar skaudžiau gavo, kad sukrito... Smugis buvo mirtinas raudoniesiems, vie-nok jie dar bando ir bandys susigriebti, jie, bolševikai, kovosią sistematingai tol, kol išmušią tautininkus ir kitus, kurie gina Susiv. Liet. Am. ir jo izdą. Lietuviškų bolševikų var-giškos atakos planas toksai:

Dar labiau mulkinti lengvatikius darbininkus ir gauti kiek galima daugiau pinigų. Chicagoje, kaip didžiausioje Amerikos lietuvių kolonijoje, leisti rusiškai-bolševikiškos literatūros dienraštį, gi Brooklyne palaikyti ir stiprinti "Laisvę", Amerikos rytų lietuviams. Stipriausiai kiek galim suorganizuoti du "frontus", rytuose ir vakaruose dieniniams bolševikų raštais, leisti darban: skleisti bolševikišką literatūrą lietuvių draugijose ir Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kuopose, gąsdinti ir išvaikyti iš draugijų ir

kuopų tikrus lietuvius. Draugijų izduose pinigai, kurie sudėli nelaimingiems draugijų nariams šelpti, užgrobti. Gi skaudžiausiai mirtinai spausiti ir smežti tautininku laikraščiu. (Sakoma, "Naujienas"). Kuomet jau bus sakyti laikraščiai priglušyti arba užmušti, tuomet dar smarkiau, dar atkakliau varyti propagandą Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nariams ir priversti prirengti juos bolševikams, kad busiančiuose Susiv. Liet. Am. atstovų rinkimuose seiman ir pačiame seime bolševikai būtų didžiumoje, paskui žut ar bus, nežinurint kiek kainuotų, Susivienijimas turi but užkariautas, po milijoninis sudėtas pašelpai izdas turi but užgrobtas.

Šitas pranašavimas atpasakotas pačių bolševikų ypatiskai. Dabar Chicagoje, kuomet rengimasi leisti dar vienas bolševikų dienraštis, daugelis "eilinių bolševikų" (taip jie save vadina) plepa ir grąšina Susivienijimui Lietuvių Amerikoje. Tai reikia suprasti ir žinoti, kad ne tuščia pasaka: požemėje sklepuose pačių lietuviškų komisarų atpasakoti dalykai apkalbama ir daroma tenai planai, gi eiliniai bolševikai! tai visa girdėję neišlaikys paslaptę, jie tuos komisarų planus išneša ir išduoda.

Lietuviški Rusijos agentai kad patys ir neišiduotų, vis tiek nesunku suprasti ir pažinti juos. Naujo bolševikiško dienraščio leidimas ir "Laisvės" stiprinimas aiškiausiai įrodo lietuviškų bolševikų nepaprastą bruzdėjimą. Lietuviškų bolševikų raudoni generolai Pruseikos, Vidikai, Bimbos, Paukščiai ir kiti panašūs bolševikiški pakalikai kaustosi darban. Šitieji ubagai dvasioje tikisi padirbėti tiek, kad užtektų pinigų jiems patiems ir jų vaikams, todėl jie dabar iš paskutinės verbuojasi, nes jiems rupi SLA., o jo izdas lietuviškų bolševikų butų didžiausias radinys.

Reikia pasakyti, kad nei tautininkams, nei Susivienijimui Lietuvių Amerikoje ir niekam negresia pavojus iš bolševikų sumišimo, kai tik tai jiems patiems. Bolševikai gaus du smugiu: viena, apmulkins ir išvilios lengvatikių pinigų dienraščiams ir įvairiai bolševikiškai literatūrai, kurios darbininkas žmonės atsiirgs ir atsisa-kys aukoti tukstančius dolerių judošystei, tuomet gi lietuviškas bolševizmas grius ir išnyks; antra, lietuviškų bolševi-

ky komisarai ir jų pasekėjai pasirodys dideli idiotai ir gaus didelę nosį už tai, kad jie yra ubagai prote.

Tautininkų visuomenė ir jos šalininkai privalo nepamiršti kultūros ir apšvietos darbo Amerikos lietuvių liaudyje. Mes, tikrieji lietuviai, turime buti prisirengę kovoti taip stipriai ir atkakliai, kad Rusijos lietuviškiems agentams ne tik atmušt, bet ir užduot. Juk dabar lietuviškas bolševizmas nusidėvėjęs "pakutavoja", todėl pasigalėkime jo, tai yra pribai-ginkime jį! Paskutinis lietuviškų bolševikų pasispardymas aiškiai nušvies Amerikos ir Lietuvos lietuvių padangę, tuomet be bolševikiškų skerspajnių kliučių tversime sau ir visiems lietuviams pašelpos, apšvietos ir kultūros darbą! Pipiras.

Moksleivių seimas.

CHICAGO, ILL.

Moksleivių seimas.

LMSA. Seimas įvyko ru-

do 11-12 d. Raymond Choppe' lstrn. Seimas nebuvo skaitlingas dalyviais, beveik visi moksleiviai buvo chicagiečiai. Buvo laikai, kada moksleivių seimai budavo skaitlingi, bet atsisiradus "amerikantams", jie atsisakė nuo "foreignerių". Tai negražus pasielgimas.

Pirma sesija prasidėjo šeštadienio vakare 7:30 val. Centro pirm. mechanikas inžinierius p. J. Lazdauskas atidarė posėdį trumpai paaiškindamas šio seimo svarbumą. Niekas daugiau nekalbėjo, tuoj eita prie darbo. Centro sekretorius K. J. Semaška kolegijos studentas, užėmė savo vietą. Seniau buvo paprotys, kad rinkdavo seimo prezidentą, kas dabar pakeista, nes tai neatatinka parliam. taisyklėm. Pirmoje sesijoje sekė raportai įvairių komisijų ir diskusuota neužbaigti reikalai.

Antroji sesija prasidėjo septyntadienio ryto 10:30 val. Prezidiumas užėmė savo vietas, eita toliau į darbą. Centro Valdybos nariai išdavė raportą verbalį, kurie nebuvo ilgi, be pastabų tapo vienbalsiai priimti. "M. K." redaktorius p. J. Lapaitis irgi trumpai raportavo. Jis nusiškundė, kad moksleiviai mažai rašo į savo organą, žinoma, tas apsunkena redaktorių.

Naujuose sumanymuose nutarta daug įvairių dalykelių. Pirmą, organizuoti jaunuolius, einančius vidurines mokyklas High schools į LMSA. organizaciją, duodant jiems kuopą. Antra, išneštos trys pasveikinimo rezoliucijos, viena Lietuvos Seimui, 2 užsienių reikalų ministerijai ir trečia Lietuvos prezidentui. Prie to nutarta pasiųsti pasveikinimą Dr. Šliupui, Dr. Basanavičiui ir Jankui, kaip pirmiems aušrininkams ir tautos pionieriams. Taipgi pasveikinimo dėkingumą "Naujienoms" už suteiktą vietą "M. K." vietas.

Išrinkta LMSA. Centro valdyba iš sekamų narių: J. Lazdauskas, pirm.; K. J. Semaška, sek.; J. Kaulinas, kas.; apšvietos komisija iš B. Simokaičio, M. Šileikio ir F. Šeštoko. "M. K." redaktoriu p. J. Lapaitis.

Taipgi moksleivių seimas buvo rimtas ir svarstyta tik tie klausimai, kurie lieti moksleivių organizaciją. Kadangi centro izde nėra daug finansų, tai moksleiviai ant vietos sudėjo lygiai dešimtis dol. padengimui įvairių smulkų išlaidų. Beje, už organą vėl paimta "Naujienos". Posėdžiui užbaigus kaip 1:30 val. po pietų kalbėjo keli moksleiviai apie įspūdžius šio seimo ir visi linkėjo gerų pasekmių ne tik organizacijai augt., bet ir atskiriems mokslo draugams dasiekti savo tikslą.

Artisčių: K. Jozevskaitės ir L. Sipavičiutės Koncertų Maršrutas.

KAMILĖ JOZEVSKAITĖ,
Liriko Coloratura Soprano

LIUDA SIPAVIČIUTĖ
Kontralto.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara šiame sezone pasiėmė už tiksą įrengti koncertus, nors tokiuose Lietuvių Centruose, kur randasi ALTS. kuopos, ir tenai kur tik lietuviai norės išgirsti talentuotas Operų dainininkes, pp. K. Jozevskaitę, ir L. Sipavičiutę. Koncertų maršrutas prasideda su šiuomi mėnesiu ir trauksis per visą žiemės sezoną, pradžia koncertų eina.

3 d., Spalio (Oct.) 2:30 val. dieną, Lowell, Mass.

3 d., spalio (Oct.) 7:00 val. vakare, Lawrence, Mass.

10 d., Spalio (Oct.) 2:00 val. dieną, Lietuvių Svetainėje, New Britain, Conn.

Tolimesnis maršrutas bus skelbiamas vėliau, šių vietų lietuviai rengkitės ir nepraleiskite tos progos, nes tai gali buti tik vienintelė proga išgirsti pasaulines dainininkes, kokių pirmia negirdėjome.

KAMILĖ JOZEVSKAITĖ ir LIUDA SIPAVIČIUTĖ kaip operos artistės yra gerai žinomos visam muzikaliui pasauliui, išskyrus Ameriką, kaip viena taip ir antra yra dainavusios su geriausiu ir garsiausiu Rusijos dainininku, Feodoru Chaliapinu, tai yra vaidinusios didžiausiose Operose, Rusijos miestuose Maskvoj, Petrograde, Charkove, Kieve, Odesoje ir t.t. Paviėnės koncertuose yra dalyvavusios Vokietijoje, Francijoje, Italijoje, Estonijoje, Latvijoje, dabar atvyko Amerikon. Mes lietuviai turime džiaugtis turėdami tokius talentus, ir kiekvieno priedermė yra atsilankyti joms rengiamuose koncertuose, ir pasiklausyti, kokius tai žiedus mums suteikė Lietuva dailos srityje. Kam teko girdėti vieną kartą jas dainuojant, tas ir antru kart norės išgirsti, tokius obalsius buvo galima girdėti nuo pačios publikos laike minėtų vakarų, kur Operos artistės dainavo. KAMILĖ JOZEVSKAITĖ, Liriko Coloratura, Soprano LIUDA SIPAVIČIUTĖ, Kontralto.

"Sandaros" kitoje vietoje eina platesnis aprašymas apie artisčių nuopelnus, lietuviams ir Lietuvai, skaitykite "Mūsų Menas". Daila ir daina tai mūsų dvasei penas, švelnina jausmus, atgaivina pailsusią sielą. Tatal visur lietuviai pasinaudokit taja proga, lankykitės rengiamuose koncertuose.

Visų kolonijų lietuviai koncertų reikalais kreipkitės sekančiu antrašu: A. B. Strimaitis, G. P. O. L. Box 127, New York, N. Y.

Vieni iš kalbėtojų sakė, jog ateitis ir progresas žmonijos stovi prieš dabartinę moksleivių. Senieji pionieriai mūsų tautos apleidžia — atsiskiria vienas po kito, o mes turime intensyviai rengtis prie pradėto darbo. Man buvo malonu buti tokiam burely, kuriems rupi šviesesnė žmonijos — tautos ateitis. Ten buvė.

Teisme.

TEISEJAS (liudpinkui) Ką tamsta toje byloje žinai?

LIUDININKAS. — Aš viską mačiau iš tolo.

TEISEJAS: Maža, reikalinga ir girdėti.

LIUDININKAS (rodydamas spygą): Ar tamsta dabar girdi?

Cibulerskas.

NAUJAS IŠRADIMAS
DEKSNIO GALINGA MOSTIS
Gydo, Reumatizma, Rankų Kąju, Nagarus skaudėjimą, Šaltį, Rankų, Kojų, tūpimą, Dusulį, Galvos skaudėjimą, ir taip visokiūs skaudėjimus (tik ne ropas).
Tukstančiai žmoniu yra išgydyti o milijonai dar nežino apie tai.
Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta auksu, kiek ji pati sveria su lig naudos gydymu.
Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00 ir 10 centu extra už persuntimą.
Klauskite pas aptiekorius teip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.
Deksnis Ointment Co.
518 MAIN ST. BOX 352
HARTFORD, CONN. U. S. A.

Bloznus stato.
ROŽĖ: Kiek tavo dukterei Palionei metų.

BARBĖ. — Septynioliktus jau pabaigė.

ROŽĖ. — Tai kodėl sunų, kurį aš po "krikštu" nešiau jau šaukia "ant prizavo"? Juk jis antras po tavo Palione.

BARBĖ: Mat, dabar visai Bloznus stato.

Cibulerskas.

Patenkinimas gyvenimu.
VYRAS (žmonai) — Ar tu patenkinta gyvenimu?

ŽMONA (pasičyčiodama) — Ir dar kaip!

VYRAS. — O aš ne! Norėjau baigti meno mokyklą, o tuomet tavęs už žmoną nebūčiau ėmęs.

ŽMONA. — Aš patenkinta gyvenimu, bet tik ne tuo, kurį tu man užkabina!

VI. Erikas.

Po Mistiška Uždanga

Knygą parašiau lietuvių ir anglų kalba. Surinkau svarbiausias paslaptis, kurios yra lygiai naudingos del moterų ir vyrų, mokyty ir nemokyty. Mistiška paslaptis yra žmonių kelrodys, del atsižymėjusių, milijonus dolerių padariusių ir darančių. Norinti įsigyti šią knygą, prisiųskit "money order" \$5.00 vertės. Negaunant užtektinai užsakymų, knygos lietuvių kalboj neapsimokės spauzdinti, tuomet prenumeratorių pinigų grąžinsim ar pagal jus pareikalavimo lekcijas prisiųsim.

Duodam lekcijas ir patarimus lietuvių ir anglų kalba įvairiems krautuviniams, minių vadams, kalbėtojams, aktoriams, dainininkams, motinoms pagimdyme ir išauklėjime genijališkų kudiškių. Augančius pakeisti jiems bemiegant. Suaugusiems žmonėms susirasti savo įgimtą genijų. Ir stebuklų norintime, kaip tai: reiškrengystė, minties persidavimas, balsas iš tylos ir kristalo tėjimimas. Dargi patarimai lytiškai nusilpusiems ir kitokiems ligoniam. Prekės visiems prieinamos. Stampą prisiuntusiems, atsakymą suteikiam.

ZVILIS CORRESPONDING SCHOOL

231 Ashbury St.

San Francisco, Cal.

Lietuviai Amerikoje

CHICAGO, ILL.

Cinikai spekuliuoja žmonių tamsumu.

Rugsėjo 18 d. vakare Lietuvių Auditorijoje atsibuvo raudonas jomarkas, kurį parengė visos raudonų biznierių raudonos organizacijos pasitikimui raudono dienraščio. Žmonių buvo aipe porą šimtų. Čia matėsi ir socialistų, ir katalikų, ir tautininkų, ir dar kitokių. Dainavo Lyros choras iš Cicerio ir grojo "Ateities žiedo" vaikų orchestra iš Roselando. Kalbėjo net aštuoni "oratoriai". Visi jie koliojo ir keikė visą kapitalistinį pasaulį, kaip supuvusį daiktą, kuriame raudonieji biznieriai lengviausiai gyvena. Bet už vis daugiausiai teko "Naujienuom" ir prie jų dirbantiems žmonėms.

Butų perzemas daiktas aprašinėti visų tų "oratorių" pliovenes; pažymėsiu tik tris jų. Pirmiausia buvo pristatytas iš Roselando dešrų petliorius J. K. Sarkiunas, kuris net klynu grindis šluostydamas klyno visus, kurių tik komunistai negali sau palenkti, šmugelinkais, žulikaiis, maklioriais, niekšais ir t.t. Ir tuo pat kartu vis tikrino, kad kolonėmis užsiimę tik tautininkai su socialistais, o ne komunistai. Buvo aiškiai matyt, kad tam žmogui tokie daiktai, kaip logika, visai nėra žinomas.

Barberis J. Gasiunas tarp ko kito įrodinėjo, kad komunistų brangiausia tėvynė yra Rusija ir už ją jie gatavi yra by minutę galvas pakloti; jos interesus ir garbės apgynimui tik ir tapo šis dienraštis įkurtas. Nors tai jau senai buvo visiem žinoma, bet visgi reikia pripažinti barberukui kreditą už atvirumą.

Ant pat galo buvo pristatytas vyriausias naujo "darbininkiško" dienraščio redaktorius V. Andriulis. Jis išėjo su pluoštu popierių ant estrados ir klausia: "Ar visi matot šį kryžių"? Iš publikos ten kas atsiliepė "matom". "Tai klausykite", sako Andriulis, "kas po juo yra parašyta: "Amžina poilsis duok jam Viespatie." Dabar spėkite kokis čia laikraštis? Aš žinau, kad daugelis iš jus pamanyt, kad tai yra "Draugas". Bet ne, čia yra "Naujienuom". Tai matot kokią darbininkam apsvietą teikia toji social-republikonų paklodė." Mat "Naujienuose jau nuo senai yra talpinami apmokami pranešimai apie mirusius lietuvius, tikinčius ir netikinčius. Ir p. Andriulis matė reikalo pasimti iš vieno tų pranešimų atsargiai parinktus žodžius ir parodyti savo sufanatizuotiem bolshevikėliam, kaip socialistai buk mulkinę žmones.

Toliau p. Andriulis išsikniso iš "Naujienu" kada tai senai tilpusį republikonų apmokamą skeibimą, kuriame buvo raginama balsuojantys piliečiai balsuoti už tam tikrus republikonų kandidatus, ir čia jis įrodinėjo, kad buk jau negalima atskirti socialistų nuo republikonų; kad žmonės, skaitantys "Naujienu", nežina, ar jie skaito socialistų, ar republikonų laikraštį.

Jeigu šitokią cinizmą but demonstravęs kuris nors kitas kalbėtojas, na, tai gal dar but galima šiaip taip pateisinti jį. Bet dabar, kada ji išdemonstravo pats vyriausias "darbininkiško" dienraščio redaktorius, tad tuo pat kartu jis išdemonstravo ir to dienraščio teisingumą, logiką ir nuosirdumą. Juk

jau ir piemuo žino, kad telpantys "Laisvėje" šundaktario skelbimai nenustato "Laisvės" pakraipos. Tad kaip gali "Naujienu" ar kurio kito laikraščio pakraipą nustatyti telpantys apmokami pranešimai apie mirusius ar kitą ką?

Neabejoju, kad mastantys darbininkai tam "darbininkiškam" dienraščiui spygą parodys. Jo aiškiu tiksiu yra ne šviesti darbinikus, bet mulkinti juos.

Julius Švitra.

RACINE, WIS.

Atidaryta Lietuvių Kalbos Vaikams Mokyklėlė.

ALT. Sandaros 35 kuopos rugsėjo 13 d. vakare Lietuvių Svetainė buvo suauktas tėvų susirinkimas dėl pasitarimo apie mokyklėlės reikalus. Susiję tėvai su mokytojais ir mokyklėlės vedėjais aptarė visus reikalus. Su džiaugsmu nutarta mokyklėlė atidaryti rugsėjo 18 d. Vaikučių užsiregistravę vakarą 23, bet dar daug pristos vėliaus, nes dar ne visi tėvai sužinojo, kiti iš užsiemimo pasitarimo vakare nedalyvavo. Sanlygos labai lengvos vaikams lankyti šią mokyklėlę. 1. Tikslas šios Sandaros Vaikų mokyklėlės Lietuvių Kalbos: lavinti čia augusį jaunimą ir augusius lietuvių kalbos, rašybos bei istorijos. 2. Mokesčiai 25c. į mėnesį. 3. Vadovėlius, popierą ir pašėlius perka patys mokiniai iš mokytojų, apmoka kiek verti. 4. Pamos kos bus sykį į savaitę, pradedant rugs. 18 d. iki 1927 m. Gegužės 15 d. Kas šeštadienis 2 val. po pietų iki 5 val., Lietuvių Svetainė, 1528 12th st. Neprašome, bet pranešam vietos lietuviams tėvams, jei norit kad jųs vaikai išaugtų geraiis lietuvių dvasioje, mokėtų lietuvių kalbos, rašybos ir pažintų Lietuvos istoriją, leiskite vaikelius, jei juos mylit, mokinis prigtom kalbos.

Simet mokyklėlė ant tvirtų pamatų, tvarkiai pastatyta. Sandaros 35 kuopa paskyrė ir tėvų susirinkimas užtvirtino šiuos mokytojus: p. Marę Matulionienę, Tadą Varanių ir M. Kasparaitį. Toms trims ypatoms pavesta šis sunkus ir svarbus darbas, mokinti Racineo lietuvių augantį jaunimą. Geraširdžiai lietuviai p. Vincas Liulevičius, turintis laikrodžių ir auksinių daiktų krautuve, 814 State St., pasitarimo vakarą pažadėjo vaikams, kada jie turės vakarėlį, nupirkti du galionu aiksimo ir tiems mokiniams, kurie gerai mokysis, nepraleis pamoką iki Kalėdų, duos dovanų Kalėdoms kiekvienam po auksinį pašėlį. Antras svetainės savininkas Viktoras Dzendzelėtas negana, kad mokyklėlei teikia svetainės pusdykiai, dar pažadėjo tiems vaikams tų tėvų, kurie neturi iš ko vadovėlių nusipirkti, tokiems jis nupirks vadovėlius. Varde vaikų mokslinės istoriu abiems geros širdies lietuviams už paramą ačiū!

Nepamirš tamstų ir tie vaikai užaugę, kad juos remiat bespėkiais esančius, suprasdami mokslo vertę.

M. Kasparaitis.

PITTSBURGH, PA.

Ima pavyzdį nuo žydų.

Birželio 24 d., 1920 m. šv. Kazimiero parapijos svetainė buvo uždaryta ir užtraukta policija išvaikė žmones ir neleido draugijoms laikyti susirinkimus. Nuo to laiko, draugijos laiko susirinkimus ten, kur gauna vietą. Šv. Andriejaus

draugija laiko susirinkimus šv. Jurgio parapijos salėje, ant devynioliktos gatvės.

Šios draugijos komitetas gavo nuo advokato laiškus, kuriuose reikalaujama, kad draugija atiduotų savo pinigų ir čerterį ir visą turtą kokiems tai 20 narių, nes jie reikalauja užtai, kad jie esą tikri Romos katalikai, kitaip draugija trauksią tesman.

Buvo atsikreipta į advokatą su klausimu, kas to turto reikalauja. Gauta atsakymas, kad jų pavardžių negali išduoti. Rugsėjo 12 d. draugija laikė susirinkimą, į kurį susirinko didelis burys narių, kur buvo pakeltas klausimas: kas nori atsiimti draugijos turtą? Nei vienas iš narių neatsiliepė. Vadinasi, jei draugija ir norėtų atduoti turtą, tai nesiranda kas jį priimtų, o advokatas reikalauja atiduoti. Puiki mistertija, ar ne?

Zydas, kada žmogų apgautina ir iš jo ką žulikingai pagautina, tai sako, kad atlikęs gerą darbą, nes viskas, kas tik yra paeina iš žydų tautos ir iš tik savo atsiėmęs. Šiame reikale panašiai taip daro ir Romos katalikai. Nejaugi tokiomis darbais manoma dasigauti į karalystę dangus?

Draugystės Narys.

PHILADELPHIA, PA.

"Sandaros" Nr. 34 kor. iš Philadelphiajos (Kurmytės) ir Nr. 35 "Lietuvių Diena" be Kazimierio (be rašytojo parašo) duoda skaitytojams erzinančių "faktų" apie surengimą "Lietuvių Dienos". Taigi čionai nors biskį noriu nušviesti "nepasekmingą" suruošimą "Lietuvių Dienos". Korespondente Kurmytė pirmiausia duoda peržvalgą besikuriantios Parodos Philadelphiajos ir butinumą lietuviai dalyvavimo, bet paskui, kai jau musų krikščionys su pagalba kelių progresyvių (a la Z. Jankausko ir kt.) asmenų suruošia Lietuvių Dieną, tai plaka krikščionis, o glosto musų žmones pagirdama jų (tautininkų ir sandariečių) elgiais delei Lietuvių Dienos. Bet kas iš musų atmena raginimus, sumaynms, projektus ir kt. dalykus musų spaudoje dar iš 1923 ir 1924 metų, tai pasakys, kad musų sandariečių, tautininkų, liberalų ir galima pridėti socialistų didelis apsnudimas ir apšleidimas nesirupinimu Philadelphiajos Paroda ir joje lietuviai dalyvavimu davę paskutines mums negeistinas aplinkybes ir taip sakant musų "ignoravimą". Lietuvių Dienos rengiamos krikščionių ir keletos progresyvių. Kad koresp. Kurmytė tai būtų prisiminus, tai ir man čia nereikėtų vietos užimti, bet kada ji vien tik smerkia krikščionis, o musų žmones glosto, tai negalima tylėti.

Iniciatorium Lietuvių Dienos ir lietuviai dalyvavimu Philadelphiajos Parodoje buvo Zigmas Jankauskas (nuo pat Sandaros įsikurimo iki 1920 buvo jos veiklus narys, organizatorius, kalbėtojas. Įėjimas į pramonę jam laiką dirbti Sandaroje atėmė ir turbut dabar jau Sandaroje ir nepriklauso). Jis 1923 m. "Tėvynė", o vėliaus "Vienybėje" prabilo, kad lietuviai iškalno turi susidomėt dalyvavimu Pasaulinėje Parodoje. Kada nieks neatsiliepė į jo rašinius, tai dar jis vėl 1925 metais rašė "Tėvynė" ir "Vienybėje" ir rodos tik šių laikraščių redakcijos ką tai pažymėjo (kurioje linkmėje, dabar nebeatmenu), bet vėl nutilo ir taip viskas žlugę. Kada nebuvo pritariančių ir neatsirado musų centralinių organizacijų (o Sandarai tai privalejo pasirupinti!), ta jau tik bostoniško D. Pilkos sumanymu, žinoma, pašalintos iš Z. Jankausko medžiagos, pražėta kalbėti apie Seimą, apie suvažiavimą laike

Parodos. Bet specialiai, kad surengti Lietuvių Dieną vistiek pat nebuvo baido ir tik pora mėnesių atgal krikščionys su Z. Jankausku pradėjo aktualiai dirbti del Lietuvių Dienos ir buvo kreiptas į visas partijas, draugijas, klubus etc., Sandariečiai, bėpartvyviai ir socialistai tai atmetė, nesidėjo prie rengimo (oficialiai) Lietuvių Dienos, ir kiek tai atmenu, ir Sandaros Seime, ir SLA. Seime, ir TMD. Seime buvo prisiminta, kad krikščionių rengiamai Lietuvių Dienai neneknti, buti neutraliais ir kas iš musų jei prisidėtų, tai ima ant savęs atsakomybę. Bet jau atėjus Letuvių Dienai ir atsirado musų spaudoje p-lės Kurmytės, kurios pradėjo knisti ir knisti neteislingai. Kasgi kaltas, kad progresyviai miegojo: kas nors turėjo tuo rengimu pasirupinti. Jei krikščionys daugiau susijdomėjo, tai negalima jų užtai kaltinti ir purvais apknisti. Progresyviai žmonės, Susivienijimas, Sandara, TMD., ir kt. organizacijos nei kiek mažiau turėjo teisės pasiimti vadovaut Lietuvių Dienos rikalais kaip ir klerikalai su Z. Jankausku. Kada dalykai virto kiton pusėn, vadinasi, kada jau pasirodė, kad Lietuvių Dienos įrengimas įvyks, tai jau tuomet ir musų progresyviams parupo. Tik bėda, kad mus vairininkai, vadai ir laikraštiniškai maži žiuri į sargybą paties reikalo, o tik vien rašo apie vadovybę. Taigi ir pasirodė kova už vadovybę, bet ne už patį principą — Lietuvių Dieną.

Lietuvių Diena praslinko ir jau "S." Nr. 35 rengėjus išniekino ir nepasmerkė nedalyvaujančius, arba bent nenurodė, kad prisidėjus progresyviams, būtų išėję kitaip, negu kad buvo. Vadinasi, "Sandara" nepasmerkė pati savęs, kad ji nepridėjo, o smerkia tuos, kurie dirbo. Taigi čia jau aiškiai matosį ne principas, ne esmė dalyko, bet vadovybė. Atsimenu, neseniai So. Bostone įvyko kokia tai paroda ir joje dalyvavo Lietuvių Piliiečių Klubas su "mukelka", kaip "Keleivis" po parodai rašė. Ir kas po tam išėjo? Didžiausios pjovynės, pavydas ir tai ne už principą, en už esmę, kad lietuviai dalyvavo, bet už vadovybę, kad vadinasi nebuvo ten "keleivininkų". Taip dabar yra ir su Lietuvių Diena (nors išties L. D. rengimo komitete yra iniciatorius Z. Jankauskas). O ji ar didelė, ar maža buvo, bet įvyko ir žymę padarė. Ir rodos, tokiame dalyke, kaip parodoje, apvaikščiojime kas jį nerengtų, kur politiką neįeina, neturėtų pas mus rasti pasmerkimo. O jei jau smerkti, tai tik patys save, kad pora metų, o vėliausia metus laiko atgal nesirupinome surengimu Lietuvių Dienos ir vadinasi, joje vadovavimu.

Tikiuos, kad p-lė Kurmytė ir visi kiti pasirašusieji ir nepasirašusieji tai suprasi ir turės omenyje, kad ateityje daugiau tokių klaidų nepasidarytų.

M. Bėdulis.

Nuo Redakcijos: Šią korespondenciją talpiname ne del to, kad joje kas tokio būtų nušviesta, bet delto, kad reikalaujama patalpinti su pareiškimu, jog ir daugiau esą tokių žmonių, kurie panašiai maną. M. Bėdulis matomai pats netiki savo raštui, jeigu po juom nedrįsta dėti tikrąjį savo vardą ir pavardę. Pasakyti, kad "Sandara" apšmeižė rengėjus ir kodėl nepasmerkė nedalyvaujančius irgi nėra rimtumo. "Sandara" pranešė tą kas buvo, nei pridėdama nei atimdama. Nesmerkė nedalyvavusius todėl, kad "Lietuvių Dienos" pilnas kiek teko girdėti skiriamas kokiems tai kildoristi Lietuvoje. Sulyg p. Bėdulario pareiškimu iš-

eina, kad "Sandara" turėtų vesti agitaciją ir dykunų įstaigų kliošorių statymą.

Taipgi turime pastebėti, kad pažangieji nepridėjo prie tos dienos rengimo todėl, kad Philadelphiajos kunigai nenorėjo bendro darbo. Jie pasiulė bendrai dirbti tik su ta sąlyga, kad komitete būtų pažangiųjų vienas žmogus, o kunigų penkė. Negana dar to, jie pareiškė, kad bedievių nepaisą, nes

katalikų esą 99 nuosimtis ir gali be bedievių viską padaryti. Gi kaip pasirodo, tai kunigai su savo 99 nuosimčiu skystai pasirodė ir neišvedė reikalus taip kaip reikia. Mačius tą parodą kiekvienas pasakys, kad jeigu ji būtų buvusi surengta vienos kolonijos lietuvių, tai būtų kreditas, bet varde visų Amerikos lietuvių taip silpnai pasirodyti tai yra sarmata daugiau nieko.

Pramone ir Prekyba

Kadangi Amerikoje randasi daug lietuvių, kurie kartais turėdami galimybes, bet neturėdami ganėtinai patyrimo eina į biznį, kur tankiai pasitaiko bankrutavimai arba kitokios nepasėkmės, tai mes šiame skyriuje teikiame vietos musų patyruosiems biznieriam pareikštams savo patyrimais teikti naujokams biznieriams tinkamus pamokinimus.

"Sandaros" Redakcija

Gyvename šioje šalyje, kur pramonė ir prekyba stovi ant augščiausio laipsnio už visas kitas valstijas, nes čion yra didžiausios dirbtuvės visokių išdirbysčių, netik pasigamina kas yra reikalinga šios šalies piliečiams, bet dar ir išsiunčia prekes į platų pasaulį. Išpardavimo sistema sutvarkyta irgi gerai, wholesaliai, o paskiau krautuvis. Krautuvių sistema prieinama kožnam žmogui, čion nereikia jokių leidimų ir didelį formalškumą, bile tik turi pinigų ir gali dėti krautuve. Tik vienas yra reikalingas dalykas kožnam einant į biznį, tai turėti gerą supratimą ir išsilavinimą prie tos biznio šakos, į kurią eini. Be išsilavinimo esi aklas ir negali turėti gero pasisekimo. Tą turi kožnas bei vienas suprasti. Pas mus, lietuvius, šio dalyko truska. Taigi mes ir esame atsilikę gana toli nuo kitų tautų. Musų laikraščiai apie biznį rašyti ir turėti juose skyrius skaito savyje didele nuodėme, nes tai buržujų darbas užimti biznį. Tokį riksmą girdime daugiausiai nuo kairojo sparno. Jų yra tikslas, kad palaikyti minią tarpe suvargusių darbininkų, iš kurių jie gali išmonyti dolerius lengviau, negu iš tų, kurie pastoje biznyje, apsipazysta plačiau su šio krašto sistema ir mato, kad darbininko buvio pagerinimas tosvi ne ten, kur jos koks rėknsnis veda, bet ten, kur jis pats susiranda per savo gumumą, darbštumą ir tam tikrą išsilavinimą.

Musų kunigėliai, vadovaudami dešiniajam sparne ir nelabai gražiai atsiliepa apie biznierių. Juos tankiai vadina bedieviais, nes tie kaip tik išbėga iš jo varžo, pradeda plačiau svajoti, nes jiems tenka susidurti su visokiais žmonėmis ir tada pamato, kad tas velnias nėra toks baisus, kaip jis nupteptas.

Vidurinę srovę vadovauja A. L. T. Sandara, prie kurios priklauso daug biznierių. Tokiai partijai reikalinga pradėti daugiau kalbėti apie prekybą, reikia aiškinti viešai per laikraštį, kad tie, kurie nori šį tą žinoti apie biznį, turėtų rasti žinių musų laikraestyje.

Man teko kalbėti su keleta biznierių, kurie turi gera supratimą savo biznio šakoj, yra prižadėję parašyti į laikraštį, jeigu tik kuris laikraštis įves tų tam tikrą skyrių. Aš tikiu, kad "Sandara" bus pirma su tokiu skyrium.

Gal kas paklaus: o ką čion tokio gali biznieriai parašyti? Ištikroji, rodos viskas jau gerai, bet broliuziai, mes esame

labai toli atsilikę su musų prekyba ne tik čion Amerikoje, bet ir pačioj Lietuvoj, biznis yra užėmę vien žydeliai, o musų tautiečiai tai kur ne kur po vieną. Man atrodo gana juokinga, kad dauguma kalba: parvažiuosiu Lietuvon, dėsiu biznį. Pažiūrėjęs į tą žmogų nematai jokią bėzniško gabumo, jokio biznio nėra turėjęs, bet kalba apie dėjimą biznio! Daug tokių nuvažiavo Lietuvon ir vėl grįžo atgal keikdami, kad juos ten išnaudojo; kad visa prekyba žydų rankose; kad Lietuvos valdininkai per daug svetimaudami duoda valios, o į amerikiečius nekreipia domės ir tt. Jiems viskas matosi blogai, bet pamiršta pažiūrėti patys į savę. Nors jie ir norėjo pradėti ką tokio, bet neturėjo mažiausio supratimo, kaip tą krautuve pradėti, kur prekes reikės pirkti, kaip ją reikės sukrauti; kokį nuosimtį gauti pelno del iškaščių apsimokėjimo. Suprasti biznį, tai prisietai protauti, o mes čion gyvendami negaunam jokio paskatinimo prie prekybos. Taigi netinkam nei savo tėvynėj parvažiavę del to, kad praleidžiame laiką ant tuščių grindų tarpe savęs. Kaip sakiau: musų senesni žmonės yra užsikrėtę ta liga, kad prekyba tai sukčių darbas. Jie netik patys nesvarsto, bet ir savo vaikučių niekad nepaukvatina, kad eitų kur į krautuve dirbti, ar wholesale. Bet tuojau traukia ton pačion dirbtuvėn. Kur jis pats dirba ir pabaigtas kriukis.

Musų laikraščiai tankiai verčia, kad lietuviškų laikraščių neskaito ir nenori juose garsintis, bet tuom pačiu skyriu redaktorai užmiršta, kad jų laikraščiuose tilpsta tokių korespondencijų, kurios užsima vien pajaukumu biznį ir biznierių. Tik tada jie dažino, kad ir jie biznieriai, kai nesuduria galo su galu, kreipiasi į juos su aukom, o tie atsako prasti iš jusų biznieriai, jei negalite apsimokėti savo išlaidų.

Dabar del pavyzdžio, kad ir musų visos tvertos korporacijos su visokiais gražiais vardais buvo sutvertos. Tikslas jų buvo pabrėžta aiškus, kad užsiims pramonė arba prekyba. Kur jos šiandien yra? Keletas jų gyvuoja, bet daugumą jų yra tik ant popiero. Jų protokolus gali pasiskaityti ir daugiau nieko. Kas do priežastis — del ko jos neužsilaike? Žmonių tarpe mintys liko tokios, kad komitetai buvo didelį sukčiai ir viską susuko. Su tais keliais paaiškinimo žodžiais likosi užganėntas jis pats, ir jo tokie draugai, kurie suprantą sulig jo. Bet pažiūrėjęs į dalyką arčiau, mes matysime ką kitą. Pirmoj vietoj rasime, kad tie komitetai susidėjo daugumoj iš nežinėlių. Neturėdami jokio supratimo apie prekybą, bet tik sau žmonės, mokėdami gražiai pakalbėti susirinkimuose, įgavo įtekmtę minioj. Tai ta priežastis buvo daugumoje žuvimo musų korporacijų. Jeigu "Sandara" įves šį skyrių, galėsime plačiau pakalbėti ir apie korporacijas, jų gyvenimą ir žuvimą.

Biznierių.

Naujausios žinios iš Lietuvos

LENKAI DIRBA LIETUVAI "PINIGUS"

26. VIII. apie 23 val. Kauno Kriminalinės policijos punktą atvyko pil. Liubeckienė ir pranešė, kad to pat mėn. 22 d. nakties metu į jos butą du kartu atėjo viena prostitutė prašydama iškeisti jai 50 litų vertės banknotus smulkiais, 25. VIII. ta pati prostitutė vėl du kartu buvo atėjusi. Liubeckienė juos iškeitė. Bet apsirodė, kad ji padirbtai. 26. VIII. su tokiu pat reikalu atėjo pil. Seiminickienė Necha ir pranešė, kad prostitutė pirkdama jos krautuvėje duonos davė jai 50 litų vertės banknotą, kuris pasirodė padirbtas. Kriminalinei Policijai buvo paduotas į rankas siulas ir jiems liko surasti kamuolį. Ir tą aptaktį po nekuriu tyrinėjimo Klaipėdos gatvė, suranda porą "frantų", Lenkijos piliečių, gyv. Vilniuj — Lukoševičių Juzefą ir Ferdmaną Chaimą. Ferdmanas Chaimas jau 1920 m. "ypatingais" reikalais buvo Kaune. Tuojaus padaryta krata, laike kurios pas F. Ch. rado porą banknotų po 50 litų, kurie yra padirbti Krim. Polic. buvo gautos žinios, kad jie prie savęs turėjo žymias sumas. Valdininkai skubiai nuvyko į su laikymo vietą, ten atydziai apžiūrėję rado numestus ant žemės suglamžytus tris banknotus po 50 litų vertės, kurie vėliau pasirodė tos pat fabrikcijos kaip ir visi iškeistieji.

Užklaust šiedu "tavorščiai" pasisakė, kad jie iš tikrųjų yra

Lenkijos piliečiai ir nuolatiniai Vilniaus gyventojai ir Lukoševičius dar pabrėžė, kad toliau Vilniuje gyventi neturįs prasmės, nes jis visiems ten yra puikiai žinomas kaip garsus kišenvagis, tuo amatu užsiimęs nuo mažų dienų. Fredmanas taip pat pasisakė, kad yra specialistas landžioti po svetimas kišenes. Nusibodus "darbuotis" Vilniuje, jie sumanė vykti Lietuvon. Užklausti, iš kur jie gavo minėtus banknotus, Lukoševičius pasisakė, buk tai ištraukęs iš kišenės Kauno stoty, o Fredmanas tvirtino, kad jis nieko nežino, pagaliau pasisakė pavogęs švenčionyse (okupuotoj Lietuvos). Bet jų tikslas, kaip nustatyta, buvo vykti Lietuvon platinti sufabrikuotus Lenkijoj Lietuvos banknotus. Abu šie "tavorščiai" atsidūrė kalėjime.

MIRĖ UZKREČIAM. LIGOMIS

Sveikatos departamentas suteikia apie susirusius ir mirusius užkrečiamomis ligomis visoje Lietuvoje su Klaipėdos kraštu per liepos mėn. tokių žinių. Miego liga sirgo 1 žm., kruvinąja 24, jų mirė 1, dėmėta šiltine sirgo 17, vidurių šiltine — 70, mirė 4, skarlatina sirgo 88, mirė 8, difteritu sirgo 2, juodlige — 3, gimdyvių šiltine — 13, mirė 3, infliuza sirgo 301, kokliušu — 31, mirė 1, tyamis sirgo 2, vėžio rauplėm — 4, drugiu — 14, žandų liaudų uždegimu — 3, rože — 31, džiova 173, mirė 3, trachoma — 265, luesu 68 vyr. ir 55 moter., Gonorrhoe

— 92 vyr., 11 moter. ulcus molle — 4 vyrai, niežais — 28, ir paratiphus — 8. Apie sirgusius infliuza ir tuberkulozu Kauno apskrity už liepos mėn. sv. depart. iš gydytojų žinių nėra gavęs.

POLICIJOS VIRŠININKAS ŠAUDĖ GEGUŽINĖJE

Liepos 18 d. Plungėje šaulių būrys netoli miesto surengė gegužinę. Oras pasitaikė gražus, vieta buvo patogi, ir viskas būtų buvę gera, jei ne policijos vadas, Gritėnas ir jo raitininkas Kirčila, kurie gerą gegužinių nuotaiką sudrumstė. Gritėnas atvyko iš Kulių "Škapiernos" jau gerokai įsigėręs ir, dar kiek gegužinėje ištraukęs, apvirto apkrumėje kaip pelų maišas.

Kirčila šiltinuodamas vaikščiojo ir kabinėjosi prie publikos, koliodamas ją. Norėdamas parodyt dar didesnį prašmatnumą, jis ėmė šaudyti. Visus apėmė baimė, kad jis budamas neblaiviam stovį ką nors nenušautų.

PROFESIONALIU VAGIU UZGIMĖS

S. m. rugpjūčio mėn. 12 d. Kriminalinė Policija Mariampolėje sulaukė žinoma 13 metų amžiaus vaiką vagį Tiuriną Vyta, pabėgusį iš Kedainių mažamečių auklėjimo namo, kuris vos tik spėjęs atvykti į savo "tėviškę" — Mariampolę tuoj papildė kelias vagystes, butent, nuopil. Bieloostockio Eljjošio, gyv. Mariampolės mst. pavogė įvairių daiktų; Mariampolėje nuo vežimų nežinomų piliečių nutraukė dvi paklodes ir pusbačius. Visus šiuos vogtus daiktus jis nugabeno pas pil. Šeržinskienę Marę, gyv. Kvietiško dv. prie pat Mariampolės mst.

ir jai už pusę kainos pardavė. Vėliau, pasitaikius puikiai progai parduotus Šeržinskienei vogtus daiktus (matomai pasirodė jam, kad pardavė už labai menką kainą) nuo jos vėl pavogė. Tardoma Šeržinskienė pirkime žinomai jai vogtų daiktų kalta prisipažino, o vaikas Tiurinas kaip baustas už įvairias vagystes 10 kartų patalpintas kalėjiman.

NEPASISEKĖ ŠPOSAL.

Jurgiškių kaime, Južintų v. Rokiškio ap. pas pil. Raupą bestatant tvartus murininkas A. Porfejus sumanė "pasibovyt": beržiniame raste išgrėžęs skylę pripylė parako ir užkalęs padegė. Nesuspėjo nuo rasto pabėgti, kai šis sprogo: kuolas pataikė tiesiai šposininkui kakton — pramušė galvą, sulaužė kaulą ir išmušė akį, kuri čia pat iškrito. Porfejus nugabentas Rokiškio ligoninė, kur gydytojas abejoja, ar pasiseks jį pagydyti.

Porfejus jau ne pirmą kartą šposus krėtė, tik šį kartą pats nukentėjo, o pernai Južintuose kalkėmis žydūi Orkui užtinkavo akį, — Orkus visam gyvenimui nustojo vienos akies.

KEISTA SAVIZUDYBĖ.

30. VIII. Ušpianų kaime pas ukininkų T. Balčiuną pavakary atvyko nežinomas jaunas vaikinys, nieko neradęs namie, apsigovė. Vagį pavyko sumūti ir pasodinti Naumiesičio arešto naman. Apie šeštą valandą ryto nuovados viršininkas atėjo daryti kvotos, bet vaikiną rado pasikorusį: kaklaraiščiu aprištas kaklas ir diržu prie lango stangos pasikorus. Jaunikaitis iš Griškabū-

džo valsė. Smilgių kaimo Jurgelaitis, 17 m. amžiaus.

KŪDIKIŲ GEROVĖS SKYRIUS
DEL APRŪPINIMO MOTINŲ IR JŲ KŪDIKIŲ SVEIKATOS.

Šiame skyriuje mes laikas nuo laiko grūdėdame reikalus įdomius būdais motinoms ir motinoms jaunų kūdikių.

Kūdikį aprūpinimas ir penėjimas yra dalykas gyros svarbos tėmynai ir tatali ir mes jaučiam, kad tai yra dalykas, kurį mes turime reguliariai laikytis atvirai ir išlavę peržiūrėti.

STRAIPSNIS 38 PIENO PASILDYMAS

Kad pašildžius pieną iki tinkamos temperatūros, idėk bonkutę į indą šilto vandens taip, kad vanduo pasemtų visą pienu. Virink, bet neuvirink. Bandant širtumą, užlašink ant rankos. Jei jaučiasi maloni šiluma, tai kūdikiai tiks. Jei pienas per karštas, atvėsink, pakišęs po kranu šalto vandens.

KUDIKIŲ LAIKYMAS BONKUTE PENINT.

Kūdikiai čilpiant reikia jį ant kelių laikyti, galvą ilsint ant rankos. Bonkutę reikia laikyti per visą laiką, ir tokioje pozicijoje, kad bonkutės gurkly nuolatos būtų pieno. Jei taip yra, tai neleidžiama orui čilpintis per čiulpuką. Duok kūdikiui progą gerai sukast čiulpuką.

PENĖJIMO ILGIS

Čiulpimas turi baigtis į kokią dvidešimt minučių. Jei kūdikis rija godžiai, atitrauk čiulpuką valandėlei. Jei kūdikis mieguistas, neduok snausti kol neišbaigs bonkutės. Jei to nežiurint, užmigty, atimk bonkutę ir neduok nieko iki kitam sykiui.

Jei Jusų Kūdikis Nepenėtas, Tai Prieš Jį Stovi Liga

Nežiurint progreso medicinoje ir apšvietos, šeši milijonai mūsų vaikų mokyklose yra nedapenėti. Kaltos daugiausia motinos, nes jos nepažįsta pavojaus ženklų. Blogas penėjimas yra gilus, vidinis dalykas. Jis pradeda savo mirtiną darbą pirm, negu nepastebintieji pamato. Blogiausia tai tas, kad jis paliečia visus. Nedapenėtas kūdikis labai tinka ligoms. Pavyzdžiui džiova bujoja tarpe tokių. Nebutų taip sunku išnaikinti taip vadinamas vaikystės ligas jei būtų galima pašalinti nedapenėjimą. Kiekviena motina turi apsaugoti savo kūdikį del jos pačios labo ir del kitų vaikų.

Nedapenėjimas yra vaisius blogo maisto. Pridedant Borden's Eagle Pieną į vaikų valgį motina gali buti tikra, kad teikia jiems tikrą apsaugą.

Nelabai senai moksliški eksperimentai daryti su mokyklų vaikais parodė, kad Eagle Pienas atžymėtinai pasekmingas gydant nedapenėjimą. Vaikai gavę Eagle Pieną rodė daugiau progreso negu penėti su paprastu bonkų pienu. Daugelis augo du syk smarkiau. Nes Eagle Pienas turi kiekvieną veikėją, reikalingą vikriai sveikatai.

Skaityk šituos straipsnius kas savaitę ir pasidėk ateičiai.

Choro Repertuaras
Mėnesinis Muzikos Leidinys
Metams — \$2.00
Ta pačia kaina siunčiam ir Lietuvon.
ANTANAS BACIULIS
421 EAST SIXTH STREET
SO. BOSTON, MASS.

The YELLOW PENCIL with the RED BAND
EAGLE PENCIL CO.
MIKADO

Geriausį pašėliai, naudokite juos.

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H. S. Stone O.D.
Akių Specialistas
399A BROADWAY,
So. Boston, Mass.

NADAS RASTENIS
ADVOKATAS
700 West Lombard Street
BALTIMORE, MD.

Telefonai:
Ofiso: Calvert 5896
Buto: Gilmor 0361

Tel. So. Boston 0602
Paul J. Jakmauh, M. D.
(Jakimavičius)
509 EAST BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Telefonas S. B. 2805-R
Lietuvis Optinėtristas
Išgaminuoju akis, priskiriu akinius ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku
J. L. PASAKARNIS, O. D.
447 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Namų tel. Univ. 1463-J.
A. O. SALNA (SHALLNA)
LIETUVIS ADVOKATAS.
Baigęs du Universitetu Cornell University su A. B., G. Washington Univ. su LL. B.
"Darbininko" Name (antros lubos)
566 W. Broadway, So. Boston.
Tel. So. Boston 3520

Lietuvys Advokatas
Veda visokias provas, kaip tai civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo.
PRANAS J. KALINAUSKAS
381 BROADWAY,
So. Boston, Mass.
Ofiso ir gyvenimo vietos
Telefonas S. B. 0441

PASIIMKITE CAMEL

Camel gerumas stovi vienas

VIDUJ ar lauke, ofise ar ant oro, joks kitas cigaretas neužganėdina skonio taip kaip Camel. Camels davė pasauliui visai naują sąvoką rukymo pasidžiaugime, ir rukytojai apdovanojo Camel didžiausiu pirkikų skaičiu kurį cigaretas bile kada turėjo. Visoje rukymo istotrijoje joks cigaretas nėra padaręs ir išlaikęs tiek daug draugų. Joks kitas nesuteikė tiek pasitenkinimo rukyme tokiam daugeliui milionų.

Camels viršenybė pasauly rymo vien tik ant gerumo—ant parinkčiausių auginamų Turkiškų ir Amerikoniškų tabakų, ir ant

Camel mišinio kuris nepanašus į joki kitą. CAMELS NIEKAD NENUVARGINA SKONIO, NIEKAD NEPALIEKA CIGARETINIO ATSIDAVIMO.

Jei dar nesate bandę Camel, užsifundikite sau šito seno pasaulio labiausia patenkinantį rūkymą. Camel parupins draugiškiausį, smagiausį skanumą kuris kada nors paėjo iš gamtos parinkčiausio tabako. Gerumu, grynu pasidžiaugimu rukyme, mes kviečiame jus palyginti Camel su bile cigaretu bile kainos.

Pasiimkite Camel!

R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY, WINSTON-SALEM, N. C.

Lietuviška Aptieka
Jeigu norite teisingų vaistų ir nušemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių Lietuviškų šaknų.
Mei laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsėnjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptųjų ligų ir geriausių patarimų suteikiame, nuo patrukimo dėl vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirkate pas mus, suėdysite pinigų ir sveikata. Ateikite visada pas mus, o mes jums patsnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefoną visai udkyk.
D. CABITT
100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

Vietos žinios.

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KONFERENCIJA IR PRADŽIŲ

Ferėja sekmdienę rugsėjo 26 d. So. Bostone įvyko Massachusettso Lietuvių Piliečių konferencija, su tikslu, apkalbėti bėgančius Amerik. lietuvių reikalus ir sekmingesniam politiniam veikimui, visus pilietiškus klubus sujungti į vieną organizaciją.

Atstovai dalyvavo nuo piliečių Klubių iš Bostono, Worcesterio, Montello ir W. Lynn. Kodėl kiti klubai nepristatė atstovų nežinia, meilė jie budami piliečiais nesirūpina šios šalies ir savo reikalais? Taipgi dalyvavo bursų inteligentijos, Dr. Puskunigis, iš Worcester, Mass. ir daug vietinių.

Konferencijos vedėjais išrinkta: Dr. Puskunigis, pirm. J. Dirvelis, pagalbininkas Švagždys, sekretorium, L. Barysas, pagalbininkas. Konferencija atstovavo apie 3000 lietuvių piliečių.

Nutarta sutverti bendrą piliečių organizaciją užvardinti Lietuvos American Citizens Clubs Association of Massachusetts, arba Lietuvos Pilietiški Klubių sąjunga Mass. valstijoje.

Varimų pradėto darbo termin, tapo išrinkta valdyba. Kurion įėjo: Dr. Landžius, pirm. J. Dirvelis, pag. M. Bickas, sekret. L. Barysas, išd. Įstatų pagaminimui: Dr. Jakmauskas, adv. Kalinauskas ir B. Stefan.

Tos pačios dienos vakare, Lietuvių piliečių name buvo surengtos tuo reikalu prakalbos. Kalbėjo lietuvių vietinių laikraščių redaktoriai, advokatai, daktarai ir visuomenės veikėjai. Publikos buvo prisirinkę pilna salė. Kalbėtojai nurodė tą svarbą, kokia galės būti lietuviams, piliečiams susiorganizuavus ir kas galės būti per bendrą organizaciją atsiekta. Taipgi nurodė svarbą čion gyvenant buti Amerikos piliečių. Ragino visus pilnamečius lietuvius patapti Amerikos piliečiais ir veikiant bendroje Mass. valstijos lietuvių piliečių organizacijoje darbuotis.

Mass. valstijoje priskaitoma apie 100,000 gyvenančių lietuvių. Jei visi lietuvi pataptų piliečiais ir pasilaikytų bendroje organizacijoje, tai galėtų neapsakomai svarbia role būti Amerikos politikoje. Galėtų savo žmones statyti į miestu bei valstijos valdžias, kurie tinkamai atstovautų mūsų reikalus.

Buvęs

IR VĖL NAUJI DARBAI.

Sulaukus šaltesnių laikų; žieminio sezono, prasideda ir žieminiai darbai. Dramos ir Muzikos draugija Gabija irgi pradeda naują veikimą dailės srityje. Kadangi Gabija yra kaip jaunimo draugija, tai ir savo veikimą pradės su draugišku vakarėliu, kuris bus nedėlioje, Spalio 10. į kurį, be abejo susirinks visos šviesesnės vietos jaunimas ir jų tėvai bei draugai, prieteliai. Na, ir žinoma, kaip dailės draugija stengsis pavaišinti svečius ne tik su skaniais valgiais bei saldžiais gėrimais, bet ir su puikiu muzikališku programu. O kad tinkamai prie prisirengus, tai ir yra šaukiama pėtnyčios vakare, spalio 8-to specialieji repeticija, kaip prisirengimui prie minimo vakarėlio.

Antras Gabijos vakaras bus Lapkričio 28-to, kuriame bus statoma plačiai žinoma ir visų mylima opera: "Vaikas ar Mergaitė". Tai tikrai yra gražus darbas. Ar ne? Ištikrųjų, turėti lietuviams tokia graži dailės draugija, kurios prieša-

kyje stovi gabus energingas ir dailiai pasišventęs vadovas, ypač toje Jono Dirvelio, tai yra didelis turtas. Neviltui, kad choristai, taip jų rėmėjai su nekantrumu laukia pradžios darbo. Valio prie darbo, braungus jaunime! Aš su jums!

Muzikų Matas.

GINCUOSE PANAUDOJO PEILĮ.

Ant Columbus ave. susiginėjo tarpe save trys vyrai. Tuoj vienas išsitraukė peilį ir subadė savo draugą Lyons'a.

SUDEGĖ GULĖDAMAS

Vienas italas Constanti, atsigulė rudydamas pypkę. Berudydamas užmigo ir iš pypkės iškritusi ugnis uždegė lovą, kurioje gulintis pypkorius taip sudegė, kad vos gyvas nugabentas ligoninėn.

MUSTYNĖS RESTAURANTE

Vieno restorano virtuvėje ant Washington st. Matilda Lepiniskienė susidarė su kitais darbininkais. Vienas įpykęs darbininkas pagriebė tolerką ir smogė Lepiniskienei į galvą, kurią prisėjo net į ligoninę nuvežti.

ATVAŽIUOS PAGELBOS IESKOTI.

Eaptistų kunigos J. F. Norris, kuris Fort Worth, Tex., bažnyčioje nušovė savo parą, įsijoną, rengiasi greitu laiku atvažiuoti į Bostoną gauti pagelbos, nes jo teismas prasidės lapkričio mėnesio pradžioje.

SUARESTAVO GEMBLERIŲ

Pereitos savaitės pabaigoje Bostono policija padarė ataką ant gemblerių, kurių 21 sučiupo ir uždraė už groty. Pastaru laikų Bostone sako prisidavę daug gemblerystės urvų, kur kazyruoja iš pinigų.

NIEKAS NEREIKALAUJA BIBLIJOS.

Bostono knygyno vedėjai paskelbė, kad iš Bostono knygynų niekas nereikalauja biblijos. Nieko stebėtinio, tokias knygas skaityti, tai tik bereikalnis, laiko gaišinimas.

EKSTRA SUSIRINKIMAS

Sandariečių vyrų 7 kuopos ir Moterų 78 kuopas bendras nepaprastas susirinkimas įvyks penktadienio vakare, spalio 1 d. 7:30 val. abiejų kuopų narsūs ir nariai butinai susirinkite. Res bus apkalbama labai svarbus nepaprasti reikalai.

SUSIRINKIMAS BUS SANDARIEČIŲ KAMBARY.

327 E St.

Kuopų valdybos.

SVARBUS SUSIRINKIMAS.

ALT. Sandaros 78 moterų kuopos Seredoj Spalio Oct. 6 d. 1926 m. bus Sandaros svetainė, 327 E St. So. Boston, prasidės 7:30 val. vakare kviečiame visus narses ateiti, nes turime svarbių dalykų svarstymui. Kviečia Valdyba

LANKYKITE VAKARINES MOKYKLAS.

Rudens ir žiemos vakarus neleiskite veltui, bet lankykite vakarines mokyklas, nes tik per mokslą žmogus gali sulaukti šviesesnę ateitį ir susikurti sau gerovę. Kurie lankysite mokyklas užsiregistruokit iki spalio 30 d. Atsidarys sekančios vakarinės mokyklos:

Pradinės (Elementary).

Bigelow, Fourth & E st. So. Boston.

Bowdoin (moterų ir merginų) Myrtle st. West End.

Brighton (High Bldg) Cam-

bridge & Warren St., Brighton.

Charlestown (High Bldg.) Monument Sq. Charlestown.

C. Columbus (Moterų ir merginų) Tilsten st. North End.

Comins, Terrace & Tremont Sts. Roxbury.

Dearborn, Orchard Pk. & Chadwick st. Roxbury.

Edward Everet, Pleasant st. Dorchester.

Eliot (Vyrų ir vaikų) Wiggin & No. Bennet Sts. North End.

Everett Northampton near Tremont st. South End.

Franklin, Waltham & Ringgold St. South End.

Frederic W. Lincoln, Broadway, arti K St., South Boston.

George Putnam, Columbus Ave, arti Dixwell st. Roxbury.

Hyde Park (High Bldg.) Harvard Ave. & Everett st. Hyde Park.

John A. Andrew, Dorchester st. South Boston.

Lewis, Paulding St. & Walnut Ave. Roxbury.

Oliver Wendell Holmes, School & Athelwold St. Dorchester.

Phillips Brooks, Perth st. Dorchester.

Roger Wolcott, Norfolk & Morton Sta. Dorchester.

Samuel Adams, Webster st. East Boston.

Theodore Lyman, Paris & Gove Sts. East Boston.

Theodore Roosevelt, School st. Roxbury.

Washington, Norman & Co. Margin St. West End.

Washington Irving, Poplar & Hawthorne Sts. Roslindale.

Aukštosios (High)

Brighton, Cambridge & Warren St., Brighton.

Central Eng. High Bldg. Montgomery st. South End.

Charlestown, Monument Sq. Charlestown.

Dorchester, Talbot ave. & Wash. St. Dorchester.

East Boston, White st. East Boston.

Girls'. West Newton st., So. End.

Hyde Park, Harvard ave. & Everett st. Hyde Park.

Roxbury, Warren & Montrose Sts. Roxbury.

South Boston, Thomas Park South Boston.

Mokinama bus kas savaitę pirmadienio, antradienio ir ketvirtadienio vakarais, nuo 7:30 iki 9:30 val. vakare.

IKALINO MIESTO VIRŠININKUS.

Chelsea miesto viršininkai, kurie buvo atrasti kaltais už degtinės smugeliamavimą jau uždaryti kalėjimam. Tarp įkalintų yra ir majoro brolis Thomas Quigley.

CAMBRIDGE, MASS.

Rugsėjo 26 d. ALT. Sandaros 9 kp. čia buvo surengtos Lietuvos artistėms L. Sipavičiūtei ir K. Jozevskaitei koncertas. Programas buvo išpildytas tokiais, kokio vietos lietuvi dar niekada nebuvo girdėję. Gi artistėčių dainavimas, gražios dainos ir malonus balsai taip sužavėjo susirinkusią publiką, kad salė skambėjo nuo aplodismentų. Butų gerai, kad dar porą kartu mūsų mieste joms koncertai būtų surengti.

Sužavėtas.

ZIAURUS PLĖŠIKŲ UŽPUOLIMAS.

Keturi plėšikai įėjo į garadžių Chelsey ir pakišė didelį peilį po kaklu garadžiaus sargui S. Turauskui liepė tylėti, o patys garadžiujė esančią degtinę susikrovė į savo automobilį ir išdumė.

NIEKAS NEREIKALAUJA NAUJO ALAUS.

Haverhill randasi pargabenta daug naujojo alaus su 4 nuo-

šimėiu alkoholio. Kada atsikreipė į Bostono aptiekas imti tą alų pardavinėjimui, tai nei vienas aptiekorius nesutiko.

SUSTREIKAVO BARZDASKUČIAI.

Bostono barzdaskučiai paskelbė streiką. Daug skutyklių ir kirpyklių visai uždaryta. Jei streikas pasitęs, tai vyrams reikės buti su barzdomis, o pamišems su ilgais plaukais.

CAMBRIDGE, MASS.

Rugsėjo 22 d. netikėtai pasimirė Ona Daukšaitė, 18 metų mergina, palikdama motiną ir seserį Anelę dideliu nuliudime. Mergaitė buvo linksmo ir prielankaus budo, dirbo Houghton Dutton krautuvės ofise Laidotuvės buvo rugsėjo 25 d. į Moldono kapines.

Giminaitis

LIETUVIŲ VAIKAMS ATSIDARO MOKYKLA.

South Bostono ir apeliškių lietuvi turi geriausią progą išauklėti savo vaikus lietuviškoje dvasioje, siūsdam vaikus į lietuvišką Mokyklą, kuri yra aprūpinta geriausiais mokytojais ir moderniausiais kambariais su šiluma ir šviesa. Mokykla atsidarys Spalio-October 2, 1926 ir vaikai bus mokinami kas subatos rytais nuo 9 val. iki 12. Vaikai bus mokinami lietuvių kalbą, rašymą, lietuviškus teatrus, dainas.

Taipgi mes turėsime nedėlinę mokyklą nedėliomis rytais, nuo 9:30 val. iki 10:30 val. nedėlioje mokykloje bus mokinama religija, dorą, ir dvasines dainas.

Meldžiu siųsti vaikus į Lietuvių Metodistų Žinyčią, kampas 4-th ir Atlantic Sts., So. Boston, Mass. 39-40

L. M. Z. Komitetas

PRANEŠIMAS

Tyrinėjimas ir išguldymas rašto šv. Biblijos buna kožną Penedėlio ir Seredos vakarą 8-15 val. po Nr. 183 H st., Prakalbos ir išguldymai iš Biblijos kožną Penntėčią 8 val. vakare, Lietuvių apatinėj svetainėj, E ir Silver st., So. Boston, Mass. Kviečia T.B.S.S.

ALLEN HOWE

DENTISTAS

Kambarys 17. Tel. connection 409 BROADWAY South Boston

Tel. So. Boston 2795-R

NEW ENGLAND CLEANSING & DYING CO.

450 Broadway So. Boston, Mass. Drapanas paims ir atveš dykai Pašaukite per telefoną

D. A. Zaletskas

GRABORIUS ir BALSAMUO TOJAS.

Ofisas: 983 CAMBRIDGE ST. Tel. Univ. 8831-W.

Gyvenimo antrašas: 448 CAMBRIDGE ST. Cambridge, Mass.

Tel. Univ. 0378. Tel. Univ. 8831-R.

Telefonas: So. Boston 4768

DR. BALABAN

GYDYTOJAS IŠ RUSIJOS Chirurgas ir prie gimdymo, 351 DORCHESTER STREET So. Boston, arti Andrew Sq.

K. SIDLASKO

APTEKA

Kurioje galima gauti visokių gyduolių ir įvairių šaknų. Reikalė kreipkitės. 373 BROADWAY SO. BOSTON, MASS.

REAL ESTATE

CITY POINT — BARGENAS

6 šeimynų kaminis namas su elektros šviesomis, skalbynėmis ir kitais įtaisymais geroje vietoje arti "byčių". Renda į mėnesį \$142.00. Kaina \$13,000 ant lengvų išlygų. Savininkas priverstas skubiai parduoti deliai mirties šeimynoje. V. P. YANKUS 327 E Street So. Boston, Mass.

PARSIDUODA LIETUVISKAS FRUITSTORIS

Lietuvių apgyventoj vietoj, pačiaus lietuvių centre. Visoki vėliausios mados įtaisymai, elektra saldomas aiskrymas, ir kiti parankumai. Norime parduoti lietuviams, nes iš lietuvių turime daugiausiai kostumierių. Gera proga pirkti. Nemokančiam šio biznio sutinkame išmokinti. Priežastį parlavimo patirsite ant vietos. Atsišaukite laišku arba ypatingai. Rialto Confectionery Co. 31 Millbury St. Worcester, Mass. (39-42)

CAMBRIDGE

6 šeimynos 3 namai arti Central Skvėro skubiai parduoda, ant lengvų išlygų. Savininkas gyvena kitame mieste todėl nori parduoti. Klauskite K. SIDABRAS 327 E St. So. Boston, Mass. Tel. S. B. 2408

AUTOMOBILIŲ SAVININKAI

Pradant nuo Naujų Metų, vertinai reikalingas Atsakomybės Patvirtinimas bendrai su Aplikacija del Registravimo automobilių. Prisiųskite savo antrašą ir aš prisiusiu pas jus (neskiriant kur gyvenat) su reikalinga blanka del registravimo automobiliams. Šis patarnavimas dykai. Del tikro patarnavimo, su savo insurance reikalais, kreipkitės pas J. N. TURAUSKAS 104 Hampshire St. Cambridge, Mass ir 368 Washington St. Tel. Univ. 9692

Skoliname Pinigus

Jei jums reikia pirmą ar antrą mažą ar didelio mortgage už žemiausiu nuostimį gali gauti pas mane, taipgi perku antrus mortgages P. J. KAY. 110 Tremont St. Boston, Mass. Room 508

SVARBUS PRANEŠIMAS

Aš esu pasirengęs suteikti visokias reikalingas informacijas apie Verstiną automobilių apdraudimą, pagal Mass. Valstijos įstatymą. Kreipkitės laišku arba ypatingai pas Vincent B. Ambrose, 255 Broadway, Tel. So. Boston 0506-M

VINCAS R. GALUBICKAS KARPENTERIS

Taisome ir pentianne namus, peiperiuojame kambarius, dirbame visokių darbus. Kreipkitės šiuo adresu: (11-27) 72 DOWNER AVE. DORCHESTER, MASS. Tel. Columbia 5297

POWERS & MEHEGAN

PLUMBERUOJAME, ĮVEDAME SILIMAS IR GESĄ 463 WEST BROADWAY ARTI DORCHESTER ST. Telefonas 3770.

P. J. Akunevičius

LIETUVIS GRABORIUS

Suteikia geriausį paskutinį patarnavimą. Už pilną pagrabą galima apsieit su \$80 ir augščiau už didelius, o už vaikus nuo \$20 ir augščiau-Pigia! ir gražiai. Ofiso ir gyvenimo antrašas: 826 E. 6-TH STREET, SOUTH BOSTON, MASS. Tel. S. B. 4486.

TAXI

KNAPP CAB CO.

ŽEMA MOKESTIS TELEFONAS:

South 3600 Boston

Stotis: 81 Dorchester gatvė 24 valandų patarnavimas. Automobiliai del vestuvių, taipgi pasivažinėjimui valandom ir tt.

PARSIDUODA PIGIAI

6 kambarių namas ant puikaus kampo, naujaisi improvementai, elektrikas, šilumos, 2 karų garadžius ir puikus sodas. Prekė \$6500 ir lengvos išlygos. B. B. STEFAN 361 W. Broadway So. Boston, Mass.

DORCHESTER

3 šeimynų namas su visais naujaisios mados įtaisymais, geriausioje vietoje, parduoda ant lengvų išlygų. Klauskite S. JOKUBAUSKAS 361 W. Broadway So. Boston, Mass.

GERA PROGA FARMA

Netoli nuo Bostono Su visais reikalingais įrankiais, prie ukės. Namas su įtaisymais, 12 karvių, sodas gražus. Šią ukę nupirkus nereikia bedarbių bijoti, nes puiku pragyvenima ir pinigų galima padaryti. Klauskite pas: B. KONTRIM 361 W. Broadway So. Boston, Mass. Tel. S. B. 0605-2483-W.

DORCHESTER

3 šeimynų 15 kambarių namas su visais įtaisymais ir didelis jardas, gražioje vietoje. Prekė \$11,500 i- nešti apie \$3000. V. P. YANKUS 327 E Street So. Boston, Mass.

60 AKERIŲ FARMA

14 mylių nuo Bostono Su naujaisi būdinkais ir reikalingais įrankiais prie farmos, 10 karvių, 2 arkliai, 200 viščių ir žąsų. Prekė \$13,500, taipgi mainau į 2 arba 3 šeimynų namą apie Bostoną. Klauskite: Joseph Balušaitis 361 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. S. B. 1337, Gyvenimo 0418-R

, NAUJAS 6 ŠEIMYŲ NAMAS gražioj vietoj su visais įtaisymais, stymo šilumomis ir elektrikai, rendų neša \$3,456 į metus, prekė \$26,500. Ant lengvų išlygų. YANKUS. 327 E St., South Boston, Mass.

PASISKUBINKIT

Jeigu norite gerą būrį, skubiai parduoda groseim, geroje vietoje, gerai išdirbtas biznis, 3 kambariai gyvenimui, šiltas vanduo, skalbynės ir kiti įtaisymai, parduoda pigiai, tuoj atsišaukite. (38-40) 150 W. 3rd Str., So. Boston, Mass.

ROSLINDALE

2 karų garadžius ir 3 šeimynų su 15 kambarių namas, elektros šviesos, 3 furnace šilumos, iš priekio ir užpakalio pijazai, gražus sodas ir 11,000 pėdų žemės. Kaina \$13,600, inėsti \$2,500. Mortgage'ai ant lengvų išmokėjimų. V. P. YANKUS 327 E Street So. Boston, Mass. Tel. S. B. 2408

NAMŲ STATYTOJAI

Budavojame namus, senus taisome, pijazus ir naujus stogus dedame, pentinam iš lauko ir vidaus, murijame fundamentus, darome abelnai visoki darba del namų už prienamą kainą. M. BILEŠKEVICĖ & CO. 94 Armandine St. Dorchester, Mass.